

ZAKON O UGOSTITELJSKOJ DJELATNOSTI

(Urednički pročišćeni tekst, „Narodne novine“, broj 138/06, 152/08, 43/09, 88/10, 145/11 - RUSRH, 50/12, 80/13, 30/14 i 89/14)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju način i uvjeti pod kojima pravne i fizičke osobe mogu obavljati ugostiteljsku djelatnost.

Članak 2.

(1) Ugostiteljska djelatnost u smislu ovoga Zakona je pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i usluživanje pića i napitaka i pružanje usluga smještaja.

(2) Ugostiteljska djelatnost je i pripremanje hrane za potrošnju na drugom mjestu sa ili bez usluživanja (u prijevoznom sredstvu, na priredbama i sl.) i opskrba tom hranom (catering).

Članak 3.

(1) Ugostiteljsku djelatnost mogu obavljati trgovačka društva, zadruge, trgovci pojedinci i obrtnici koji ispunjavaju uvjete propisane za obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: ugostitelj).

(2) Ugostiteljsku djelatnost, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, mogu obavljati i:

- javne ustanove koje upravljaju nacionalnim parkovima i parkovima prirode,*
- zdravstvene ustanove – specijalne bolnice i lječilišta,*
- ugostiteljske obrazovne ustanove te učenički i studentski domovi u svojim poslovnim prostorijama i prostorima,*

- *Hrvatski ferijalni i hostelski savez u objektima omladinskog turizma (hostel) za svoje članove i članove međunarodnih udruga omladinskog turizma kojih je savez član,*
- *Hrvatski planinarski savez i njegove članice u svojim planinarskim objektima prvenstveno za svoje članove i članove međunarodnih udruga planinara kojih je savez član,*
- *lovačke udruge koje su na području lovišta pravo lova stekle koncesijom ili zakupom sukladno posebnim propisima i ribičke udruge, u svojim prostorijama i prostorima, za svoje članove i druge registrirane lovce i ribolovce,*
- *udruge pripadnika nacionalnih manjina u svojim prostorijama i prostorima za potrebe svojih članova i drugih pripadnika te nacionalne manjine, odnosno pripadnika istog naroda u svrhu održavanja kulturnih i drugih događanja radi očuvanja, promicanja i iskazivanja nacionalnog i kulturnog identiteta nacionalne manjine,*
- *ustanove koje obavljaju kazališnu djelatnost u svojim poslovnim prostorijama i prostorima, u svrhu pripreme i usluživanja napitaka, pića, slastica i sl., najduže dva sata prije do dva sata nakon kazališnog događaja za potrebe svojih korisnika,*
- *Savez izviđača Hrvatske u izviđačkim centrima za svoje članove i članove međunarodnih skautskih udruga,*
- *amaterske sportske udruge za svoje potrebe u svojim poslovnim prostorijama i prostorima.*
- *Hrvatska glazbena mladež u objektima Međunarodnog kulturnog centra u Grožnjanu za svoje članove i članove međunarodnih glazbenih udruga kojih je Hrvatska glazbena mladež član ili partner, - muzeji osnovani kao javne ustanove u svojim poslovnim prostorijama i prostorima u okviru svog radnog vremena.*

(3) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, određene ugostiteljske usluge mogu pružati fizičke osobe - građani.

(4) Pod uvjetima propisanim ovim Zakonom određene ugostiteljske usluge mogu pružati pravne osobe koje nisu ugostitelji.

Članak 3.a

(Brisan.)

Članak 4.

(1) Pravna ili fizička osoba može organizirati usluge smještaja i prehrane u sklopu organiziranog odmora djece u ugostiteljskom objektu zatvorenog tipa – odmaralištu za djecu, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Pravna ili fizička osoba dužna je za pružanje ugostiteljskih usluga iz stavka 1. ovoga članka ishoditi rješenje ureda državne uprave u županiji, odnosno upravnom tijelu Grada Zagreba nadležnom za poslove ugostiteljstva prema mjestu sjedišta objekta (u daljnjem tekstu: nadležni ured) o ispunjavanju uvjeta propisanih ovim Zakonom i drugim propisima, koji to rješenje upisuje u Upisnik objekata zatvorenog tipa.

(3) Ministar nadležan za ugostiteljstvo (u daljnjem tekstu: ministar) pravilnikom, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, propisuje minimalne tehničke uvjete za pružanje usluga iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Nadležni ured rješenjem utvrđuje ispunjavanje uvjeta iz propisa donesenog na temelju stavka 3. ovoga članka.

(5) Ministar će pravilnikom propisati sadržaj i oblik obrasca prijave i način vođenja Upisnika iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 5.

Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na:

1. pružanje usluga prehrane i smještaja u objektima ustanova socijalne skrbi, zdravstva, odgoja, obrazovanja i drugih sličnih ustanova, Javne ustanove »Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar«, Oružanih snaga Republike Hrvatske i Ministarstva unutarnjih poslova, ako te usluge pružaju njihovi djelatnici isključivo svojim djelatnicima, pripadnicima ili korisnicima, a djelatnici ustanova socijalne skrbi i korisnicima druge ustanove socijalne skrbi.

2. pripremanje i usluživanje toplih i hladnih napitaka, bezalkoholnih pića i jela koje pravne i fizičke osobe organiziraju za potrebe svojih djelatnika i svojih članova u svojim poslovnim prostorijama i prostorima.

II. UGOSTITELJSKI OBJEKT I NAČIN POSLOVANJA UGOSTITELJA

Članak 6.

Ugostiteljska djelatnost obavlja se u objektu namijenjenom, uređenom i opremljenom za pružanje ugostiteljskih usluga, a koji može biti u:

- građevini, odnosno zasebnom dijelu građevine (zgrada, kiosk, kontejner, plutajući objekt i sl.),*
- poslovnom prostoru u kojem se obavlja druga djelatnost,*
- nepokretnom vozilu i priključnom vozilu, željezničkom vagonu i plovnom objektu kojim se obavlja prijevoz putnika,*
- šatoru, na klupi, kolicima i sličnim napravama opremljenim za pružanje ugostiteljskih usluga.*

Članak 7.

(1) Ugostiteljski objekti s obzirom na vrstu ugostiteljskih usluga koje se u njima pružaju razvrstavaju se u skupine:

- 1. Hoteli,*
- 2. Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj,*
- 3. Restorani,*
- 4. Barovi,*
- 5. Catering objekti,*
- 6. Objekti jednostavnih usluga.*

(2) Ugostiteljski objekti iz skupina navedenih u stavku 1. ovoga članka razvrstavaju se u pojedine vrste polazeći od načina usluživanja i pretežitosti usluga koje se pružaju u objektu.

(3) Pojedine vrste ugostiteljskog objekta mogu biti klupskog tipa (klub), u kojima se ugostiteljske usluge pružaju samo određenoj skupini gostiju (članovima kluba).

(4) Ministar pravilnikom propisuje vrste ugostiteljskih objekata unutar skupina iz stavka 1. ovoga članka, ugostiteljske usluge koje se moraju i mogu pružati u pojedinoj vrsti ugostiteljskog objekta te vrste ugostiteljskih objekata koje mogu biti klupskog tipa.

Članak 8.

(1) Ugostiteljski objekti iz skupine »Hoteli« i kampovi iz skupine »Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj« obvezno rade od 0.00 do 24.00 sata svaki dan, a ostali ugostiteljski objekti mogu raditi:

- iz skupina »Restorani« i »Barovi« od 6.00 do 24.00 sata,*
- iz skupine »Barovi« koji ispunjavaju uvjete za rad noću sukladno posebnim propisima, samo u zatvorenim prostorima, od 21.00 do 6.00 sati,*
- iz skupine »Restorani« i »Barovi« koji se nalaze izvan naseljenih područja naselja od 0.00 do 24.00 sata,*
- u zračnim lukama, željezničkim kolodvorima, autobusnim kolodvorima i sl. u radnom vremenu objekta u kojem se nalaze.*

(2) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: predstavničko tijelo) može najduže za 2 sata odlukom produžiti propisano radno vrijeme ugostiteljskih objekata iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka.

(3) Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave može po službenoj dužnosti za pojedine ugostiteljske objekte rješenjem najduže za 2 sata odrediti raniji završetak radnog vremena od radnog vremena propisanog stavkom 1. podstavkom 2. i 3. ovoga članka, te radnog vremena propisanog odlukom predstavničkog tijela iz stavka 2. ovoga članka, u skladu s mjerilima koje propisuje predstavničko tijelo odlukom iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, poglavarstvo jedinice lokalne samouprave može na zahtjev ugostitelja za pojedine ugostiteljske objekte iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, rješenjem odrediti drugačije radno vrijeme radi organiziranja prigodnih proslava (dočeka Nove godine, svadbi, maturalnih zabava i sličnih događanja).

(5) Predstavničko tijelo odlukom propisuje radno vrijeme ugostiteljskih objekata iz skupine »Objekti jednostavnih usluga«.

(6) Predstavničko tijelo odlukom određuje lokaciju područja naselja iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka za svoje područje.

(7) Ugostitelj ili druga pravna ili fizička osoba iz članka 3. ovoga Zakona određuje radno vrijeme drugih vrsta ugostiteljskih objekata za smještaj iz skupine »Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj«.

Članak 9.

(1) U obavljanju ugostiteljske djelatnosti ugostitelj je dužan:

- 1. vidno istaknuti na ulazu u ugostiteljski objekt, odnosno u ulazu ugostiteljskog objekta smještenog u građevini zaštićenoj kao kulturno dobro, na propisani način, natpis s oznakom vrste ugostiteljskog objekta, odnosno vrste i kategorije ugostiteljskog objekta, posebnog standarda, oznake kvalitete utvrđene rješenjem nadležnog ureda, odnosno ministarstva nadležnog za ugostiteljstvo (u daljnjem tekstu: Ministarstvo),*
- 2. vidno istaknuti na ulazu u objekt obavijest o radnom vremenu i radnim, odnosno neradnim danima i pridržavati se istaknutoga radnog vremena,*
- 3. utvrditi kućni red u ugostiteljskim objektima za smještaj i istaknuti ga na recepciji te izvadak iz kućnog reda istaknuti u svim sobama i apartmanima,*
- 4. utvrditi normative o utrošku namirnica za pojedino jelo, piće i napitak, pružiti usluge u količinama i kakvoći sukladno normativima te na zahtjev normativ predočiti gostu,*
- 5. vidno istaknuti cijene usluga koje se nude, na način dostupan gostima i pridržavati se istaknutih cijena, a kod pružanja usluga smještaja u cjenicima istaknuti i iznos boravišne pristojbe, cjenike staviti na raspolaganje gostima u dovoljnom broju primjeraka,*
- 6. izdati gostu račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu s naznakom vrste, količine i cijene pruženih usluga, odnosno odobrenog popusta, a kod pružanja usluga smještaja navesti u računu i iznos boravišne pristojbe,*
- 7. pridržavati se propisanoga radnog vremena,*
- 8. onemogućiti iznošenje pića i napitaka radi konzumiranja izvan zatvorenih prostora ugostiteljskog objekta iz članka 8. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona.*
- 9. na propisani način voditi knjigu gostiju u ugostiteljskom objektu za smještaj,*
- 10. omogućiti korisniku usluge podnošenje pisanih prigovora sukladno posebnom propisu kojim je uređena zaštita potrošača,*
- 11. u ugostiteljskom objektu za smještaj osigurati goste od posljedica nesretnog slučaja,*
- 12. pisanim putem obavijestiti nadležni ured odnosno Ministarstvo o prestanku obavljanja djelatnosti u ugostiteljskom objektu, u roku od osam dana od nastale promjene.*

(2) Za obavljanje ugostiteljske djelatnosti moraju biti ispunjeni uvjeti koji se odnose na higijenu i zdravstvenu ispravnost hrane, kao i obveze subjekata koji

se bave ugostiteljskom djelatnošću glede higijene i zdravstvene ispravnosti hrane te ostali zdravstveni uvjeti za rad sukladno posebnim propisima.

(3) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja knjige gostiju te knjige žalbi.

(4) Ugostitelj koji u ugostiteljskom objektu pruža usluge turistima dužan je, uz naziv vrste ugostiteljskog objekta, istaknuti i oznaku da se u tom objektu pružaju usluge turistima.

(5) Predstavničko tijelo može odrediti prostore na kojima se pružaju usluge turistima.

Članak 10.

Prilikom oglašavanja i reklamiranja usluga i isticanja poruka u komercijalnom poslovanju, ugostitelj ne smije koristiti oznaku propisane vrste i kategorije ugostiteljskog objekta, posebnog standarda, odnosno oznake kvalitete koja nije utvrđena rješenjem nadležnog ureda odnosno Ministarstva.

Članak 11.

(1) Ugostitelj smije pružati ugostiteljske usluge koje su utvrđene rješenjem nadležnog ureda, odnosno Ministarstva.

(2) Ugostitelj može povremeno (za vrijeme trajanja manifestacija, sajмова, prigodnih priredbi i sl.) izvan svoga ugostiteljskog objekta obavljati ugostiteljsku djelatnost.

(3) Sudionici proslava i manifestacija koje u promidžbeno-turističku svrhu organiziraju turističke zajednice i jedinice lokalne samouprave mogu na tim događanjima pružati ugostiteljske usluge pripremanja i usluživanja jela, pića, napitaka i slastica.

Članak 12.

(1) Zabranjeno je usluživanje odnosno dopuštanje konzumiranja alkoholnih pića u ugostiteljskom objektu osobama mlađim od 18 godina.

(2) U ugostiteljskim objektima u kojima se uslužuju alkoholna pića, mora na vidljivom mjestu biti istaknuta oznaka o zabrani usluživanja, odnosno konzumiranja alkoholnih pića osobama mlađim od 18 godina.

(3) Predstavničko tijelo može zabraniti usluživanje alkoholnih pića u ugostiteljskim objektima u određenom razdoblju tijekom dana.

Članak 13.

(1) Predstavničko tijelo određuje prostore na kojima mogu biti ugostiteljski objekti u kiosku, kontejneru, nepokretnom vozilu i priključnom vozilu, šatoru, na klupi, kolicima i sličnim napravama opremljenim za pružanje ugostiteljskih usluga, u skladu s prostornim planom.

(2) Prostori iz stavka 1. ovoga članka ne mogu biti na udaljenosti manjoj od 100 m od postojećega ugostiteljskog objekta u građevini, zasebnoj dijelu građevine, ili poslovnom prostoru u kojem se obavlja druga djelatnost, osim ukoliko se ne radi o održavanju manifestacija, sajmovi, prigodnih priredbi i sl.

(3) Predstavničko tijelo može propisati vanjski izgled ugostiteljskih objekata iz stavka 1. ovoga članka vodeći računa o lokalnim ambijentalnim obilježjima.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. i 3. ovoga članka, ugostitelj može odrediti prostor i vanjski izgled ugostiteljskog objekta iz stavka 1. ovoga članka, bez ograničenja iz stavka 2. ovoga članka, ukoliko se on nalazi u sklopu ugostiteljskog objekta iz skupine »Hoteli« koji se kategorizira zvjezdicama i kampova iz skupine »Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj« koji se kategoriziraju i ukoliko takvo određivanje ne podliježe primjeni posebnih propisa.

III. MINIMALNI UVJETI ZA VRSTU I UVJETI ZA KATEGORIJU

Članak 14.

(1) Za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u ugostiteljskim objektima moraju biti ispunjeni minimalni uvjeti za vrstu glede uređenja i opreme ugostiteljskih objekata, usluga, kao i drugi uvjeti propisani ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: minimalni uvjeti).

(2) Ministar pravilnikom, uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, propisuje minimalne uvjete iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 15.

(1) Ugostiteljski objekti iz skupine: »Hoteli« i pojedine vrste ugostiteljskih objekata iz skupine: »Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj«, kategoriziraju se u kategorije ovisno o uređenju, opremi, uređajima, uslugama, održavanju i ostalim elementima.

(2) Ministar pravilnikom propisuje koje se vrste ugostiteljskih objekata iz stavka 1. ovoga članka kategoriziraju, kategorije, uvjete za kategorije, oznake za vrste i kategorije, način označavanja vrsta i kategorija te način kategorizacije tih objekata.

Članak 16.

(1) Za pojedine vrste ugostiteljskih objekata iz skupina »Hoteli«, »Kampovi i druge vrste objekata za smještaj«, »Restorani« i »Barovi« ministar može ustanoviti posebne standarde i oznake kvalitete.

(2) Ministar pravilnikom propisuje vrste ugostiteljskih objekata iz skupina »Hoteli«, »Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj«, »Restorani« i »Barovi« za koje se mogu utvrditi posebni standardi i dodijeliti oznaka kvalitete, vrste posebnih standarda iz stavka 1. ovoga članka, uvjete i elemente koji moraju biti ispunjeni za pojedini standard, oznake i način označavanja posebnih standarda, način utvrđivanja posebnih standarda, uvjete za dodjelu oznake kvalitete, način dodjele te izgled oznake kvalitete.

Članak 17.

Ugostiteljski objekt koji prestane ispunjavati uvjete propisane za određenu vrstu, kategoriju, posebni standard, odnosno za dodjelu oznake kvalitete, ne može poslovati kao ta vrsta, kategorija, posebni standard, odnosno s oznakom kvalitete.

Članak 18.

(1) Ugostiteljski objekt može imati naziv jedne vrste ugostiteljskog objekta.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ugostiteljski objekt može imati naziv dvije vrste ugostiteljskih objekata, ako za svaku vrstu ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

(3) Naziv vrste ugostiteljskog objekta može se promijeniti, ako su ispunjeni uvjeti propisani za drugu vrstu, i za to izdano odgovarajuće rješenje nadležnog tijela u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 19.

(1) Ugostitelj može obavljati ugostiteljsku djelatnost ako ishodi rješenje nadležnog ureda, odnosno Ministarstva da ugostiteljski objekt ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ugostitelj može početi obavljati ugostiteljsku djelatnost u pojedinim vrstama ugostiteljskih objekata iz skupine »Hoteli« i prije nego što od Ministarstva pribavi rješenje o kategoriji objekta ukoliko je za građevinu, koja je, odnosno u kojoj se nalazi ugostiteljski objekt, u skladu s posebnim propisom ishodio odgovarajući akt prema kojem se građevina smije početi rabiti, odnosno staviti u pogon.

(3) Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, u slučaju iz stavka 2. ovoga članka, rješenjem utvrđuje ispunjavanje uvjeta za početak obavljanja ugostiteljske djelatnosti.

(4) Rješenjem iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje se privremeno obavljanje ugostiteljske djelatnosti u određenom objektu i to najdulje godinu dana od dana njegove izvršnosti.

(5) Ministar propisuje vrste ugostiteljskih objekata iz stavka 2. ovoga članka u kojima i pod kojim uvjetima ugostitelj može početi obavljati ugostiteljsku djelatnost prije nego što pribavi rješenje o kategoriji objekta.

IV. POSTUPAK UTVRĐIVANJA UVJETA ZA OBAVLJANJE UGOSTITELJSKE DJELATNOSTI

Članak 20.

(1) Nadležni ured, na zahtjev ugostitelja, utvrđuje jesu li ispunjeni minimalni uvjeti za vrstu ugostiteljskih objekata koji se ne kategoriziraju te utvrđuje ispunjavanje uvjeta za posebni standard i dodjelu oznake kvalitete za ugostiteljske objekte iz skupina »Restorani« i »Barovi«.

(2) Nadležni ured, na zahtjev ugostitelja, utvrđuje jesu li ispunjeni uvjeti za vrstu i kategoriju ugostiteljskih objekata, osim za vrste navedene u članku 22. stavku 1. ovoga Zakona.

(3) Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. i 2. ovoga članka nadležni ured utvrđuje rješenjem u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka, upisuje se u Upisnik ugostiteljskih objekata koji se ne kategoriziraju, odnosno u Upisnik ugostiteljskih objekata koji se kategoriziraju, kojeg vodi nadležni ured.

(5) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Troškove postupka iz stavka 1. i 2. ovoga članka snosi ugostitelj.

Članak 21.

(1) Ako nadležni ured ne donese rješenje iz članka 20. stavka 3. ovoga Zakona u propisanom roku, ugostitelj može započeti s radom u objektu, o čemu je dužan prethodno pisanim putem izvijestiti nadležni ured ukoliko je za građevinu, koja je, odnosno u kojoj se nalazi ugostiteljski objekt, u skladu s posebnim propisom ishodio odgovarajući akt prema kojem se građevina smije početi rabiti, odnosno staviti u pogon.

(2) Nadležni ured dužan je u roku od 30 dana od dana primljene obavijesti iz stavka 1. ovoga članka donijeti rješenje iz članka 20. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Ako nadležni ured utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, a ugostitelj je započeo s radom na temelju stavka 1. ovoga članka, smatrat će se da djelatnost obavlja protivno odred-bama ovoga Zakona.

Članak 22.

(1) Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, rješenjem utvrđuje ispunjavanje uvjeta za vrstu i kategoriju ugostiteljskih objekata iz skupine »Hoteli«, za vrste kojih se kategorije označavaju zvjezdicama te za ugostiteljske objekte iz skupine »Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj« za vrste kampova koji se kategoriziraju.

(2) Ministarstvo, na zahtjev ugostitelja, rješenjem utvrđuje ispunjavanje uvjeta za posebni standard, odnosno dodjelu oznake kvalitete za ugostiteljske objekte iz skupina »Hoteli« i »Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj«.

(3) Rješenje iz stavka 1. i 2. ovoga Zakona upisuje se u Upisnik ugostiteljskih objekata koji se kategoriziraju, kojeg vodi Ministarstvo.

(4) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Troškove postupka iz stavka 1. i 2. ovoga članka snosi ugostitelj.

Članak 23.

(1) Ministarstvo po službenoj dužnosti svake tri godine provodi ponovnu kategorizaciju ugostiteljskih objekata iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona te ponovno utvrđivanje posebnog standarda i ponovnu dodjelu oznake kvalitete za ugostiteljske objekte iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) O provedenoj kategorizaciji i utvrđenim posebnim standardima i dodjeli oznake kvalitete iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo donosi rješenje koje se upisuje u Upisnik iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo po službenoj dužnosti pazi na rok iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ako se utvrdi da ugostiteljski objekt više ne ispunjava uvjete za utvrđenu vrstu i kategoriju, rješenjem će se utvrditi nova vrsta, odnosno kategorija ugostiteljskog objekta ili prestanak važenja izdanog rješenja o vrsti i kategoriji.

(5) Ako se utvrdi da ugostiteljski objekt više ne ispunjava uvjete za utvrđeni posebni standard ili oznaku kvalitete, rješenjem će se utvrditi prestanak izdanog rješenja o posebnom standardu ili oznaci kvalitete.

(6) U slučaju iz stavka 4. i 5. ovoga članka, troškove postupka snosi ugostitelj.

(7) Ukoliko se na zahtjev ugostitelja u postupku iz stavka 1. ovoga članka ugostitelju odredi dodatni rok za ispunjavanje uvjeta, troškove postupka snosi ugostitelj.

Članak 24.

Protiv rješenja koja na temelju ovoga Zakona u prvom stupnju donosi Ministarstvo, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 25.

(1) Rješenje iz članka 20. stavka 3. i članka 22. stavka 1. ovoga Zakona izdat će se ugostitelju uz sljedeće uvjete:

- 1. da je registriran za obavljanje ugostiteljske djelatnosti,*
- 2. da ima pravo korištenja poslovnim prostorom ili objektom,*

3. da ugostiteljski objekt u kojem će se obavljati ugostiteljska djelatnost ispunjava uvjete propisane za određenu vrstu, odnosno kategoriju ugostiteljskog objekta,

4. da ispunjava i druge uvjete propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona,

5. da građevina, koja je, odnosno u kojoj je ugostiteljski objekt, ispunjava uvjete sukladno posebnom propisu, bez kojih, prema tom propisu, Ministarstvo ili nadležni ured ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, za ugostiteljski objekt vrste soba, apartman i studio apartman ugostitelju će se izdati privremeno rješenje o ispunjavanju uvjeta za vrstu i kategoriju ugostiteljskog objekta, do izvršnosti rješenja o promjeni namjene toga prostora u poslovni prostor, a najduže do 31. prosinca 2016. godine, s tim da je za objekte koji se nalaze u zgradi čija je građevinska (bruto) površina veća od 400 m² potrebno ishoditi pozitivno mišljenje tijela nadležnog za zaštitu od požara.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osobi koja je podnijela zahtjev za pokretanje postupka ozakonjenja nezakonito izgrađene građevine za manje zahtjevnu zgradu nadležnom upravnom tijelu za izdavanje rješenja o izvedenom stanju, sukladno posebnom propisu kojim je uređeno postupanje s nezakonito izgrađenim zgradama, izdat će se privremeno rješenje o obavljanju ugostiteljske djelatnosti u nekoj od vrsta ugostiteljskog objekta, do izvršnosti rješenja kojim će se odlučiti o zahtjevu ugostitelja, a najdulje do 31. prosinca 2016. godine, ukoliko ispunjava uvjete iz stavka 1. točaka 1., 3. i 4. ovoga članka, te sljedeće uvjete:

1. da je vlasnik zemljišta na kojem se nalazi građevina za koju je podnesen zahtjev za ozakonjenje nezakonito izgrađene građevine,

2. da je u roku podnio zahtjev za pokretanje postupka ozakonjenja nezakonito izgrađene građevine u kojoj će pružati usluge smještaja.

(4) Dokazom o ispunjavanju uvjeta iz stavka 1. točke 2. ovoga članka za ugostiteljski objekt kamp koji se nalazi na turističkom zemljištu u kampovima smatra se i rješenje Hrvatskog fonda za privatizaciju ili uvjerenje tijela nadležnog za upravljanje državnom imovinom o nekretninama koje su procijenjene u društveni kapital društvenog poduzeća u postupku pretvorbe odnosno unesene u temeljni kapital trgovačkog društva u postupku privatizacije. Na temelju ovih dokaza Ministarstvo turizma može, do donošenja rješenja sukladno sklopljenom ugovoru o koncesiji na turističkom zemljištu u kampovima prema posebnom propisu kojim je uređeno turističko zemljište, ugostitelju izdati privremeno rješenje o ispunjavanju uvjeta za vrstu i

kategoriju kampa. Po sklapanju ugovora o koncesiji Ministarstvo turizma po službenoj dužnosti donosi rješenje o ispunjavanju uvjeta za vrstu i kategoriju kampa sukladno ugovoru o koncesiji i utvrđenom činjeničnom stanju.

(5) Ukoliko se u upravnom postupku izdavanja rješenja iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da se u poslovnom prostoru ili objektu za koji je podnesen zahtjev za izdavanje rješenja već obavljala ugostiteljska djelatnost, u tom postupku se ne utvrđuje ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. točke 3., 4. i 5. ovoga članka, pod uvjetom da novi ugostitelj nastavlja obavljati ugostiteljsku djelatnost u istoj vrsti, odnosno kategoriji ugostiteljskog objekta, da propisani uvjeti za tu vrstu, odnosno kategoriju u međuvremenu nisu izmijenjeni te da u ugostiteljskom objektu nije došlo do bitnih promjena vezanih za ispunjavanje propisanih uvjeta uređenja i opreme za tu vrstu i kategoriju.

(6) Rješenje o ispunjavanju uvjeta za posebni standard ili dodjelu oznake kvalitete izdat će se ugostitelju ako ugostiteljski objekt ispunjava uvjete utvrđene propisom iz članka 16. stavka 2. ovoga Zakona.

(7) Ukoliko se u upravnom postupku izdavanja rješenja o ispunjavanju uvjeta za posebni standard iz stavka 3. ovoga članka utvrdi da je u poslovnom prostoru za koji je podnesen zahtjev za izdavanje rješenja već bio utvrđen posebni standard ugostiteljskog objekta u tom postupku se ne utvrđuje ispunjavanje uvjeta utvrđenih propisom iz članka 16. stavka 2. ovoga Zakona, pod uvjetom da novi ugostitelj nastavlja obavljati ugostiteljsku djelatnost u istoj vrsti, odnosno kategoriji ugostiteljskog objekta i istog posebnog standarda, da propisani uvjeti za dodjelu posebnog standarda u međuvremenu nisu izmijenjeni te da u ugostiteljskom objektu nije došlo do bitnih promjena vezanih za ispunjavanje propisanih uvjeta uređenja i opreme za utvrđivanje posebnog standarda.

(8) U slučaju iz stavka 3. i 5. ovoga članka ugostitelj je dužan uz zahtjev priložiti izjavu da nije došlo do bitnih promjena vezanih za ugostiteljski objekt, sukladno propisanom istim odredbama.

Članak 26.

(1) Rješenje iz članka 20. stavka 3. i članka 22. stavka 1. ovoga Zakona prestaje važiti:

- ako ugostitelj, u ugostiteljskom objektu na koji se rješenje odnosi, ne započne s radom u roku od devet mjeseci od dana izvršnosti rješenja,*
- ako se utvrdi prestanak ispunjavanja nekog od uvjeta propisanih člankom 25. stavkom 1. točkama 1., 3. ili 4. ovoga Zakona,*

– odjavom obavljanja djelatnosti u ugostiteljskom objektu, s danom podnošenja prijave nadležnom uredu odnosno Ministarstvu, odnosno po službenoj dužnosti ukoliko se utvrdi da je ugostitelj prestao obavljati djelatnost,

– ako ugostitelju bude odbijen zahtjev za dobivanje koncesije na turističkom zemljištu u kampovima u vlasništvu Republike Hrvatske.

(2) O prestanku važenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka nadležni ured, odnosno Ministarstvo donosi rješenje.

(3) Rješenje iz stavka 2. ovoga članka upisuje se u Upisnik iz članka 20. stavka 4., odnosno Upisnik iz članka 22. stavka 3. ovoga Zakona.

V. KAMPIRANJE

Članak 27.

(1) Kampiranje u smislu ovoga Zakona je boravak pod šatorom, u kamp-kućici, kamp-prikolici, pokretnoj kućici (mobile home), autodomu (kamper) i drugoj odgovarajućoj opremi za smještaj na otvorenom prostoru u kampovima iz skupine »Kampovi i ostali ugostiteljski objekti za smještaj«.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka za vrijeme održavanja sportskih, skautskih, kulturno-umjetničkih i sličnih manifestacija dozvoljeno je organizirano kampiranje izvan kampova iz stavka 1. ovoga članka na za to određenim prostorima.

(3) Jedinice lokalne samouprave i javne ustanove koje upravljaju određenim područjem ovisno o svrsi kampiranja iz stavka 2. ovoga članka, svojim aktima određuju prostor za kampiranje izvan kampova, uvjete koje taj prostor mora ispunjavati te vrijeme trajanja takvog kampiranja.

(4) Zabranjeno je kampiranje izvan kampova iz skupine »Kampovi i druge vrste za smještaj« i prostora određenih za kampiranje izvan kampova u skladu sa stavkom 2. i 3. ovoga članka.

VI. UGOSTITELJSKE USLUGE U DOMAĆINSTVU I SELJAČKOM DOMAĆINSTVU

1. Ugostiteljske usluge u domaćinstvu

Članak 28.

(1) Ugostiteljske usluge u domaćinstvu može pružati fizička osoba – građanin (u daljnjem tekstu: iznajmljivač).

(2) U smislu ovoga Zakona iznajmljivačem se smatra državljanin Republike Hrvatske.

(3) Iznajmljivačima u smislu ovoga Zakona smatraju se i državljani država članica Europske unije i Europskoga ekonomskog prostora.

(4) Ugostiteljskim uslugama u domaćinstvu u smislu ovoga Zakona smatraju se sljedeće ugostiteljske usluge:

1. usluga smještaja u sobi, apartmanu i kući za odmor, kojih je iznajmljivač vlasnik, do najviše 10 soba, odnosno 20 kreveta, u koji broj se ne ubrajaju pomoćni kreveti,

2. usluga smještaja u kampu, organiziranom na zemljištu kojeg je iznajmljivač vlasnik, s najviše 10 smještajnih jedinica, odnosno za 30 gostiju istodobno, u koje se ne ubrajaju djeca u dobi do 12 godina,

3. usluge doručka, polupansiona ili pansiona gostima kojima iznajmljivač pruža usluge smještaja u sobi, apartmanu i kući za odmor.

(5) Iznajmljivač ne smije, neposredno ili putem drugih osoba koje nisu registrirane za posredovanje u prodaji usluga smještaja, nuditi i prodavati svoje usluge iz stavka 4. točke 1. i 2. ovoga članka izvan svog objekta, osim na prostorima, pod uvjetima i na način koji svojom odlukom može propisati predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Članak 29.

(1) Za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu objekti iz članka 28. ovoga Zakona moraju ispunjavati minimalne uvjete za vrstu i uvjete za kategoriju.

(2) Ministar pravilnikom propisuje minimalne uvjete za vrstu, kategorije, uvjete za kategoriju, oznake za kategorije, način označavanja kategorija te postupak kategorizacije objekata iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Nadležni ured na zahtjev iznajmljivača utvrđuje jesu li ispunjeni minimalni uvjeti za vrstu i uvjeti za kategoriju za objekte iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Na rješenje nadležnog ureda iz stavka 3. ovoga članka stranka ima pravo izjaviti žalbu Ministarstvu.

Članak 30.

(1) Iznajmljivač koji pruža ugostiteljske usluge u domaćinstvu mora ispunjavati zdravstvene uvjete za rad u ugostiteljstvu sukladno posebnim propisima.

(2) Iznajmljivač mora ispunjavati i zdravstvene uvjete sukladno propisu donesenom na temelju ovoga Zakona.

(3) Ministar pravilnikom, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo, propisuje zdravstvene uvjete iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 31.

(1) U pružanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu iznajmljivač je dužan:

- 1. vidno istaknuti na ulazu u objekt ili u neposrednoj blizini, na propisani način, natpis s oznakom vrste i kategorije objekta, utvrđene rješenjem nadležnog ureda,*
- 2. istaknuti u svakom objektu naznaku vrste i kategorije objekta, cijene usluga koje nudi, informaciju o plaćanju boravišne pristojbe te se pridržavati istaknutih cijena,*
- 3. utvrditi normative namirnica, pića i napitaka za pojedino jelo, piće i napitak, ako takve usluge pruža, i pružiti usluge po utvrđenim normativima te na zahtjev normativ predočiti gostu,*
- 4. izdati gostu račun s naznačenom vrstom, količinom i cijenom, odnosno odobrenim popustom, pruženih usluga za svaku pruženu uslugu,*
- 5. voditi popis gostiju na propisani način.*

(2) Prilikom oglašavanja i reklamiranja usluga i isticanja poruka u promidžbenim materijalima, iznajmljivač ne smije koristiti oznaku propisane vrste i kategoriju objekta koja nije utvrđena rješenjem nadležnog ureda.

(3) Ministar pravilnikom propisuje oblik i sadržaj obrasca i način vođenja popisa gostiju iz stavka 1. točke 5. ovoga članka.

Članak 32.

Boravak više od 15 osoba koje nisu članovi uže obitelji sukladno posebnom propisu kojim se propisuje obveza plaćanja boravišne pristojbe, u stanovima, apartmanima i kućama za odmor, u turističkim mjestima kojima je posebnim propisom razdobljem glavne sezone obuhvaćeno razdoblje od 15. lipnja do 15. rujna, u tom razdoblju smatra se pružanjem ugostiteljskih usluga u domaćinstvu.

Članak 33.

(1) Za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu iznajmljivač je dužan ishoditi rješenje nadležnog ureda o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu (u daljnjem tekstu: rješenje o odobrenju).

(2) Rješenje o odobrenju izdat će se na zahtjev iznajmljivača uz sljedeće uvjete:

- 1. da je vlasnik objekta (soba, apartman ili kuća za odmor i sl.) ili vlasnik zemljišta za kamp,*
- 2. da ispunjava zdravstvene uvjete propisane pravilnikom iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona,*
- 3. da objekt u kojem će se pružati usluge ispunjava minimalne uvjete i uvjete za kategoriju sukladno ovom Zakonu,*
- 4. da građevina – objekt u kojem će se pružati ugostiteljske usluge u domaćinstvu ispunjava uvjete sukladno posebnom propisu bez kojih, prema tom propisu, nadležni ured ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti.*

(3) Iznimno od stavka 2. točke 1. ovoga članka, iznajmljivač može pružati usluge i u objektu (soba, apartman ili kuća za odmor i sl.) ili zemljištu za kamp koji su u vlasništvu njegovog bračnog druga, srodnika u ravnoj liniji ili člana obitelji s kojima živi u zajedničkom domaćinstvu, uz njihovu pisanu suglasnost za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, osobi koja je podnijela zahtjev za pokretanje postupka ozakonjenja nezakonito izgrađene građevine za manje zahtjevnu zgradu nadležnom upravnom tijelu za izdavanje rješenja o izvedenom stanju, sukladno posebnom propisu kojim je uređeno postupanje s nezakonito izgrađenim zgradama, izdat će se privremeno rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, do izvršnosti rješenja kojim će se odlučiti o zahtjevu iznajmljivača za izdavanje rješenja o odobrenju, a najdulje do 31. prosinca 2016. godine, ukoliko ispunjava uvjete iz stavka 2. točke 3. ovoga članka, te sljedeće uvjete:

1. da je vlasnik zemljišta na kojem se nalazi građevina za koju je podnesen zahtjev za ozakonjenje nezakonito izgrađene građevine,

2. da je u roku podnio zahtjev za pokretanje postupka ozakonjenja nezakonito izgrađene građevine u kojoj će pružati usluge smještaja.

(5) Iznimno od stavka 2. ovoga članka bračni drug, srodnik u ravnoj liniji, član obitelji koji živi u zajedničkom domaćinstvu s iznajmljivačem te nasljednik iznajmljivača utvrđen u rješenju o nasljeđivanju, odnosno osoba koja je od iznajmljivača darovanjem ili na temelju ugovora o dosmrtnom ili doživotnom uzdržavanju stekla pravo vlasništva nad nekretninom u slučaju opravdane nemogućnosti iznajmljivača da nastavi s pružanjem usluge (bolest, starost, poslovna nesposobnost i sl.) može nastaviti pružati ugostiteljske usluge u domaćinstvu kao iznajmljivač, sukladno rješenju o odobrenju izdanom ranijem iznajmljivaču, ako ishodi rješenje o odobrenju koje će na njegov zahtjev izdati nadležni ured pod uvjetom da može biti iznajmljivačem u smislu članka 28. ovoga Zakona i da ispunjava uvjete iz stavka 2. točaka 2. i 3. ovoga članka. Uz zahtjev se obvezno prilaže izjava da nije došlo do bitnih promjena vezanih za objekt koji bi utjecali na prestanak ispunjavanja propisanih uvjeta uređenja i opreme za vrstu i kategoriju objekta u kojem se pružaju usluge. U slučaju da više nasljednika i/ili daroprimalatelja, koji nisu suvlasnici nekretnine u kojoj se usluge pružaju, zatraže izdavanje rješenja o odobrenju isto će im se izdati za njima pripadajući smještajni kapacitet, a u slučaju da ima više nasljednika, daroprimalatelja i/ili davatelja uzdržavanja koji su suvlasnici takve nekretnine rješenje će se izdati onom koji ishodi suglasnosti svih ostalih suvlasnika.

(6) Rješenje iz stavaka 1. i 5. ovoga članka može se izdati jednom i/ili obama bračnim drugovima i/ili jednom ili više članova obitelji koji žive u zajedničkom domaćinstvu, s tim da ukupni smještajni kapacitet utvrđen u izdanim rješenjima ne prelazi maksimum smještajnog kapaciteta propisan člankom 28. stavkom 4. ovoga Zakona.

(7) Na rješenje nadležnog ureda iz stavaka 1., 4. i 5. ovoga članka stranka ima pravo izjaviti žalbu Ministarstvu.

Članak 34.

(1) Ako nadležni ured ne riješi o zahtjevu iznajmljivača u zakonskom roku, iznajmljivač može započeti s pružanjem ugostiteljskih usluga, ukoliko je za građevinu – objekt u kojem će se pružati ugostiteljske usluge u domaćinstvu, u skladu s posebnim propisom, ishodio odgovarajući akt prema kojem se građevina smije početi rabiti, odnosno staviti u pogon, o čemu je dužan prethodno pisanim putem izvijestiti nadležni ured.

(2) Nadležni ured dužan je donijeti rješenje o odobrenju u roku od 30 dana od dana primljene obavijesti iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako nadležni ured utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, a iznajmljivač je započeo s radom na temelju stavka 1. ovoga članka, smatrat će se da usluge obavlja protivno odredbama ovoga Zakona.

(4) Nadležni ured dostavit će rješenje o odobrenju Poreznoj upravi, mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva, nadležnoj sanitarnoj inspekciji te Državnom zavodu za statistiku, a privremeno rješenje o odobrenju iz članka 33. stavka 4. ovoga Zakona, pored navedenim tijelima, dostavit će i nadležnom upravnom tijelu koje rješava o zahtjevu za pokretanje postupka ozakonjenja nezakonito izgrađene građevine koje je podnio građanin – iznajmljivač koji je ishodio izvršno privremeno rješenje.

(5) Upravno tijelo koje je prema posebnom propisu nadležno za rješavanje u postupku ozakonjenja nezakonito izgrađene građevine dužno je primjerak izvršnog rješenja kojim je odlučilo o zahtjevu građanina iz stavka 4. ovoga članka, dostaviti nadležnom uredu koje je izdalo privremeno rješenje o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu.

Članak 35.

Rješenje o odobrenju sadrži:

- 1. ime i prezime, datum rođenja, prebivalište i adresu stanovanja iznajmljivača, te osobni identifikacijski broj*
- 2. mjesto, ulicu i broj objekta u kojem se pruža usluga,*
- 3. vrstu ugostiteljske usluge i broj gostiju kojima se usluga može pružiti,*
- 4. vrstu i kategoriju objekta u kojem se pruža usluga.*

Članak 36.

(1) Rješenje o odobrenju upisuje se u Upisnik o obavljanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu koji vodi nadležni ured.

(2) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 37.

(1) Rješenje o odobrenju prestaje važiti:

1. smrću iznajmljivača, osim ukoliko nasljednik iznajmljivača ne nastavi obavljati pružanje ugostiteljskih usluga sukladno članku 33. stavku 6. ovoga Zakona,

2. odjavom iznajmljivača danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom uredu, ako je iznajmljivač u odjavi utvrdio datum unatrag,

3. ako iznajmljivač ne započne pružati usluge u roku od godine dana od dana izvršnosti rješenja,

4. ako se utvrdi prestanak ispunjavanja nekog od uvjeta propisanih člankom 33. stavkom 2. točkama 1., 2., 3. ili 4. ovoga Zakona,

5. ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u zadanom roku.

(2) O prestanku važenja rješenja o odobrenju nadležni ured donosi rješenje i dostavlja ga nadležnoj Poreznoj upravi, mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva i nadležnoj sanitarnoj inspekciji te Državnom zavodu za statistiku.

(3) Rješenje iz stavka 2. ovoga članka upisuje se u Upisnik iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Na rješenje nadležnog ureda iz stavka 2. ovoga članka stranka ima pravo izjaviti žalbu Ministarstvu.

2. Ugostiteljske usluge u seljačkom domaćinstvu

Članak 38.

(1) Seljačko domaćinstvo u smislu ovoga Zakona jest obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo upisano u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava sukladno propisima iz nadležnosti ministarstva nadležnog za poljoprivredu i koje pruža ugostiteljske usluge sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) U seljačkom domaćinstvu mogu se pružati sljedeće ugostiteljske usluge:

1. pripremanje i usluživanje toplih i hladnih jela te pića i napitaka iz pretežito vlastite proizvodnje za najviše 80 gostiju (izletnika) istodobno,

2. usluživanje (kušanje) mošta, vina, voćnih vina, drugih proizvoda od vina i voćnih vina, jakih alkoholnih i alkoholnih pića te domaćih narezaka iz vlastite proizvodnje u uređenom dijelu stambenog ili gospodarskog objekta, u zatvorenom, natkrivenom ili na otvorenom prostoru za najviše 80 gostiju (izletnika) istodobno,

3. usluge smještaja u sobi, apartmanu, ruralnoj kući za odmor do najviše 10 soba, odnosno za 20 gostiju istodobno i/ili usluge smještaja u kampu s najviše 20 smještajnih jedinica, odnosno za 60 gostiju istodobno. Gostima mora biti omogućeno korištenje usluge prehrane, točenja pića i napitaka (doručak ili polupansion ili puni pansion) iz pretežito vlastite proizvodnje. Usluge se mogu istodobno pružati u sobama, apartmanima i ruralnim kućama za odmor i kampovima do ukupno predviđenog broja gostiju (80 gostiju).

(3) Iznimno usluge iz stavka 2. točke 1. i 2. mogu se pružati i za više od 80 osoba (izletnika) radi organiziranja prigodnih tradicijskih proslava i manifestacija najviše 5 puta tijekom kalendarske godine, uz obvezu prijavu mjesno nadležnoj službi turističke inspekcije Ministarstva najkasnije 3 dana prije započinjanja pružanja navedenih usluga.

(4) Jela, pića i napici koji se uslužuju u seljačkom domaćinstvu moraju biti uobičajeni za kraj u kojem je seljačko domaćinstvo.

(5) Na seljačkom domaćinstvu mogu se pružati usluge u turizmu sukladno propisima kojima je uređeno pružanje tih usluga.

(6) Za pružanje ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu objekti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge iz stavka 2. ovoga članka moraju ispunjavati minimalne uvjete za vrstu i uvjete za kategoriju.

(7) Ministar pravilnikom, uz suglasnost ministra nadležnog za poljoprivredu, propisuje minimalne uvjete za vrstu, kategorije, uvjete za kategorije, oznake za kategorije, način označavanja kategorija te način kategorizacije objekata u kojima se pružaju usluge smještaja iz stavka 2. točke 3. ovoga članka, zdravstvene uvjete, što se smatra pretežito vlastitom proizvodnjom, a što jelima, pićima i napicima uobičajenim za kraj u kojem je seljačko domaćinstvo te vrste proizvoda koji ne moraju biti iz vlastite proizvodnje u smislu stavka 2. točke 1. i 2. ovoga članka.

(8) Na pružanje usluga u seljačkom domaćinstvu na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 28. stavka 5., članka 30., 31., 32., 33. stavaka 4., 5. i 6., 34., 35. i 37. ovoga Zakona.

Članak 38.a

(1) Za pružanje ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu poljoprivredno gospodarstvo je dužno ishoditi rješenje nadležnog ureda o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu.

(2) U smislu ovoga Zakona seljačkim domaćinstvom smatra se obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo čiji je nositelj državljanin Republike Hrvatske i državljanin države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru.«

(3) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izdat će se na zahtjev nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, uz sljedeće uvjete:

- 1. da je poljoprivredno gospodarstvo upisano u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava,*
- 2. da ima pravo korištenja objekta i/ili zemljišta u kojem, odnosno na kojem će se pružati ugostiteljske usluge iz članka 38. stavka 2. ovoga Zakona,*
- 3. da članovi poljoprivrednog gospodarstva ispunjavaju zdravstvene uvjete propisane pravilnikom iz članka 38. stavka 7. ovoga Zakona,*
- 4. da objekt u kojem će se pružati ugostiteljske usluge u seljačkom domaćinstvu ispunjava minimalne uvjete i uvjete za kategoriju sukladno ovom Zakonu,*
- 5. da građevina – objekt u kojem će se pružati ugostiteljske usluge u seljačkom domaćinstvu, ispunjava uvjete sukladno posebnom propisu, bez kojih, prema tom propisu nadležni ured ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti.*

(4) Nadležni ured dužan je riješiti o zahtjevu iz stavka 3. ovoga članka u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(5) Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u seljačkom domaćinstvu upisuje se u Upisnik o pružanju ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu koji vodi nadležni ured.

(6) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Na rješenje nadležnog ureda iz stavka 1. ovoga članka stranka ima pravo izjaviti žalbu Ministarstvu.

VII. NADZOR

Članak 39.

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona te pojedinačnih akata, uvjeta i načina rada nadziranih pravnih i fizičkih osoba provode nadležni turistički inspektori (u daljnjem tekstu: turistički inspektor) i drugi inspektori, svaki u okviru svoje nadležnosti, sukladno posebnim propisima.

(3) Nadzor nad zabranom usluživanja odnosno dopuštanja konzumiranja alkohola osobama mlađim od 18 godina provode i policijski službenici ministarstva nadležnog za unutarne poslove (u daljnjem tekstu: policijski službenici).

(4) U obavljanju nadzora iz stavka 3. ovoga članka policijski službenici ovlašteni su protiv prekršitelja podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Članak 40.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora u području ugostiteljske djelatnosti, odnosno pružanja ugostiteljskih usluga, turistički inspektor će rješenjem zabraniti pravnoj ili fizičkoj osobi, do otklanjanja utvrđenih nedostataka, daljnje obavljanje ugostiteljske djelatnosti, odnosno pružanje ugostiteljskih usluga, u dijelu u kojem se pružaju suprotno rješenju nadležnog tijela izdanom temeljem članaka 19., 20., 22., 23., 25., 33. i 38.a Zakona.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka, turistički inspektor je dužan otpremiti stranci najkasnije sljedeći radni dan od zaključenja zapisnika o inspekcijskom nadzoru.

(3) Žalba protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 41.

(1) Turistički inspektor usmenim će rješenjem, koje će izreći odmah ugostitelju, zabraniti pružanje ugostiteljskih usluga ugostitelju koji se ne pridržava propisanog radnog vremena u trajanju od 30 dana od dana izricanja usmenog rješenja.

(2) Kada ugostitelj iz stavka 1. ovoga članka nije nazočan inspekcijskom nadzoru turistički inspektor će usmeno rješenje o zabrani daljnjeg obavljanja

ugostiteljske djelatnosti izreći njegovom zaposleniku i bez prethodnog izjašnjavanja ugostitelja.

(3) Usmeno rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se pečačenjem prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad kojom se obavlja ugostiteljska djelatnost najkasnije u roku od 24 sata od izricanja usmenog rješenja, do kada je ugostitelj ili zatečeni sudionik dužan osigurati iznošenje pokvarljivih namirnica, te poduzeti i osigurati sve sigurnosne i druge mjere kako ne bi došlo do bilo kakve štete. U slučaju da ugostitelj ili zatečeni sudionik propusti poduzeti navedene mjere, odgovoran je za nastanak bilo kakve štete.

(4) Iznimno, usmeno rješenje iz stavka 1. ovoga članka neće se izvršiti, odnosno zapečaćene prostorije, postrojenja, uređaji i druga oprema za rad će se otpečatiti i prije isteka roka od 30 dana, ukoliko ugostitelj nadležnom inspektoru dostavi dokaz o izvršenoj uplati novčanog iznosa od 30.000,00 kuna u korist državnog proračuna.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, turistički inspektor obustavit će upravni postupak, a izvršene radnje poništiti.

(6) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka inspektor je dužan u pisanom obliku otpremiti stranki u roku od osam dana od dana izricanja zabrane usmenim rješenjem, osim u slučaju iz stavka 5. ovoga članka. Žalba se može izjaviti samo na pisani otpravak rješenja.

(7) Žalba protiv rješenja ne zadržava izvršenje rješenja.

Članak 42.

(1) Ako ugostiteljski objekt ili objekt u kojem se pružaju pojedine ugostiteljske usluge ne udovoljava uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, turistički inspektor naredit će otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti određujući rok u kojem se ti nedostaci i nepravilnosti moraju otkloniti.

(2) Ako nedostaci i nepravilnosti iz stavka 1. ovoga članka ne budu otklonjeni u određenom roku, turistički inspektor zabranit će obavljanje ugostiteljske djelatnosti odnosno pružanje pojedinih ugostiteljskih usluga u objektu u kojem su utvrđeni nedostaci i nepravilnosti, dok se nedostaci i nepravilnosti ne otklone.

(3) Ako nedostaci i nepravilnosti iz stavka 1. ovoga članka ugrožavaju zdravlje i život gostiju ili zaposlenog osoblja, gospodarski i drugi inspektori iz članka 39. stavka 2. ovoga Zakona zabranit će obavljanje ugostiteljske djelatnosti,

odnosno pružanje pojedinih ugostiteljskih usluga, u objektu u kojem su utvrđeni nedostaci i nepravilnosti, dok se nedostaci i nepravilnosti ne otklone.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, gospodarski i drugi inspektori mogu mjeru izreći usmeno i zahtijevati izvršenje mjere bez odgađanja (odmah).

Članak 43.

(1) Ukoliko turistički inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da osoba kampira na zemljištu u privatnom vlasništvu, koje je izvan kampova iz skupine »Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj« i prostora određenih za kampiranje izvan kampova u skladu sa člankom 27. stavkom 2. i 3. ovoga Zakona, usmenim rješenjem u zapisniku, koje će izreći vlasniku kamp-kućice, kamp-prikolice i druge kamp-opreme ili njegovom predstavniku zabranit će na rok od 60 dana kampiranje i u svrhu kampiranja postavljanje kamp-opreme na tom zemljištu.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se odmah pečačenjem kamp-opreme (šatora, kamp-prikolice, kamp-kućice, pokretne kućice, autodoma i druge odgovarajuće opreme za smještaj na otvorenom prostoru) ili na drugi pogodan način.

(3) Otpravak usmenog rješenja iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor je dužan otpremiti stranki u pisanom obliku u roku od 8 dana od dana izricanja zabrane usmenim rješenjem. Žalba se može izjaviti samo na pisani otpravak rješenja.

(4) U slučaju izvršenja usmenog rješenja pečačenjem, osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je osigurati iznošenje pokvarljivih namirnica te poduzeti i osigurati sve sigurnosne i druge mjere kako ne bi došlo do bilo kakve štete. U slučaju da osoba iz stavka 1. ovoga članka propusti poduzeti navedene mjere, odgovorna je za nastanak bilo kakve štete.

(5) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

VIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 44.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 150.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- 1. pruža ugostiteljske usluge koje nisu obuhvaćene rješenjem koje je izdalo Ministarstvo odnosno nadležni ured (članak 11. stavak 1.),*
  - 2. ugostiteljski objekt ne ispunjava minimalne uvjete propisane za određenu vrstu, a za objekte koji se kategoriziraju i uvjete za kategoriju te uvjete utvrđenoga posebnog standarda, odnosno oznake kvalitete, ili kad prestane ispunjavati te uvjete (članak 17.),*
  - 3. obavlja ugostiteljsku djelatnost suprotno izdanom rješenju nadležnog ureda iz članka 20. stavka 3. ovoga Zakona odnosno rješenja Ministarstva iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona, osim u slučaju iz članka 19. stavka 2., 3. i 4. i članka 21. stavka 1. ovoga Zakona.*
- (2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.*
- (3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.*
- (4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, uz izrečenu novčanu kaznu, pravnoj i fizičkoj osobi oduzet će se i imovinska korist pribavljena prekršajem.*
- (5) Za prekršaje iz stavaka 1. ovoga članka turistički inspektor može pravnoj osobi naplatiti novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 5.000,00 kuna, a fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 2.500,00 kuna.*

Članak 45.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

- 1. vidno ne istakne na ulazu u ugostiteljski objekt odnosno u ulazu ugostiteljskog objekta smještenog u građevini zaštićenoj kao kulturno dobro, na propisani način, natpis s oznakom vrste ugostiteljskog objekta, odnosno vrste i kategorije ugostiteljskog objekta, posebnog standarda, odnosno oznake kvalitete utvrđene rješenjem nadležnog ureda, odnosno Ministarstva (članak 9. stavak 1. točka 1.),*
- 2. vidno ne istakne na ulazu u objekt obavijest o radnom vremenu i radnim odnosno neradnim danima i ne pridržava se istaknutoga radnog vremena (članak 9. stavak 1. točka 2.),*

3. ne utvrdi kućni red u ugostiteljskim objektima za smještaj i ne istakne ga na recepciji te izvadak iz kućnog reda ne istakne u svim sobama i apartmanima (članak 9. stavak 1. točka 3.),

4. ne utvrdi normative o utrošku namirnica i pića za pojedino jelo, piće i napitak, ne pruži usluge u količinama i kakvoći sukladno normativima ili na zahtjev normativ ne predoči gostu (članak 9. stavak 1. točka 4.),

5. vidno ne istakne cijene usluga koje se nude, na način dostupan gostima i ne pridržava se istaknutih cijena, a kod pružanja usluga smještaja u cjenicima ne istakne i iznos boravišne pristojbe, ne stavi cjenike na raspolaganje gostima u dovoljnom broju primjeraka (članak 9. stavak 1. točka 5.),

6. ne izda gostu račun za svaku pruženu ugostiteljsku uslugu s naznakom vrste, količine i cijene pruženih usluga, odnosno odobrenog popusta, a kod pružanja usluga smještaja ne navede u računu i iznos boravišne pristojbe (članak 9. stavak 1. točka 6.),

7. ne pridržava se propisanoga radnog vremena (članak 9. stavak 1. točka 7.),

8. ne spriječi iznošenje pića i napitaka radi konzumiranja izvan zatvorenih prostora ugostiteljskog objekta iz članka 8. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona (članak 9. stavak 1. točka 8.),

9. ne vodi knjigu gostiju u ugostiteljskom objektu za smještaj u propisanom obliku, sadržaju i na propisani način (članak 9. stavak 1. točka 9.),

10. ne omogući korisniku usluge podnošenje pisanih prigovora sukladno posebnom propisu kojim je uređena zaštita potrošača (članak 9. stavak 1. točka 10),

11. ne osigura goste u ugostiteljskom objektu za smještaj od posljedica nesretnog slučaja (članak 9. stavak 1. točka 11.),

12. ne obavijesti pisanim putem u propisanom roku nadležni ured odnosno Ministarstvo o prestanku obavljanja djelatnosti u ugostiteljskom objektu (članak 9. stavak 1. točka 12.),

13. ne istakne u ugostiteljskom objektu u kojem pruža usluge turistima uz naziv vrste ugostiteljskog objekta i oznaku da se u tom objektu pružaju usluge turistima (članak 9. stavak 4.),

14. prilikom oglašavanja i reklamiranja usluga i isticanja poruka u komercijalnom poslovanju koristi oznaku propisane vrste i kategorije ugostiteljskog objekta, posebnog standarda, odnosno oznake kvalitete koja nije utvrđena rješenjem nadležnog ureda, odnosno Ministarstva (članak 10.),

15. uslužuje odnosno dopušta konzumiranje alkoholnih pića u ugostiteljskom objektu osobama mlađim od 18 godina, u ugostiteljskim objektima u kojima se uslužuju alkoholna pića ne istakne na vidljivom mjestu oznaku o zabrani usluživanja, odnosno konzumiranja alkoholnih pića osobama mlađim od 18 godina, ili ako uslužuje alkoholna pića protivno propisanoj zabrani (članak 12. stavci 1., 2. i 3.),

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

(4) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor može pravnoj osobi naplatiti novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 2,500,00 kuna, a fizičkoj osobi i odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 1.500,00 kuna.

Članak 46.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ugostiteljski objekt zatvorenog tipa ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom i drugim propisima (članak 4. stavci 2. i 3.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 1.500,00 do 7.500,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, uz izrečenu novčanu kaznu, pravnoj i fizičkoj osobi oduzet će se i imovinska korist pribavljena prekršajem.

(5) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka turistički inspektor može pravnoj osobi naplatiti novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 2,500,00 kuna, fizičkoj osobi u iznosu od 1.500,00 kuna, a odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 750,00 kuna.

Članak 47.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iznajmljivač, ako:

1. pruža usluge smještaja u više od 10 soba, odnosno 20 kreveta, u koji broj se ne ubrajaju pomoćni kreveti (članak 28. stavak 4. točka 1.),
  2. pruža usluge smještaja u kampu u više od 10 smještajnih jedinica odnosno za više od 30 gostiju istodobno, u koji broj se ne ubrajaju djeca u dobi do 12 godina (članak 28. stavak 4. točka 2.),
  3. pruža usluge doručka, polupansiona ili pansiona osobama koje nisu gosti kojima pruža usluge smještaja u sobi, apartmanu i kući za odmor (članak 28. stavak 4. točka 3.),
  4. nudi i prodaje usluge iz članka 28. stavka 4. točke 1. i 2. ovoga Zakona protivno članku 28. stavku 5. ovoga Zakona (članak 28. stavak 5.),
  5. objekt u kojem pruža usluge ne ispunjava minimalne uvjete za vrstu i uvjete za kategoriju (članak 29. stavak 1.),
  6. ne ispunjava propisane zdravstvene uvjete (članak 30. stavak 2.),
  7. vidno ne istakne na ulazu u objekt ili u neposrednoj blizini, na propisani način, natpis s oznakom vrste i kategorije objekta, utvrđene rješenjem nadležnog ureda (članak 31. stavak 1. točka 1.),
  8. ne istakne u svakom objektu naznaku vrste i kategorije objekta, cijene usluga koje nudi, informaciju o plaćanju boravišne pristojbe te se ne pridržava istaknutih cijena (članak 31. stavak 1. točka 2.),
  9. ne utvrdi normative namirnica, pića i napitaka za pojedine usluge prehrane, pića i napitaka, ako takve usluge pruža i ne pruži usluge po utvrđenim normativima te na zahtjev normativ ne predoči gostu (članak 31. stavak 1. točka 3.),
  10. ne izda gostu račun s naznačenom vrstom, količinom i cijenom, odnosno odobrenim popustom, pruženih usluga za svaku pruženu uslugu (članak 31. stavak 1. točka 4.),
  11. ne vodi popis gostiju na propisani način (članak 31. stavak 1. točka 5.),
  12. prilikom oglašavanja i reklamiranja usluga i isticanja poruka u promidžbenim materijalima koristi oznaku propisane vrste i kategoriju objekta koja nije utvrđena rješenjem nadležnog ureda (članak 31. stavak 2.),
  13. pruža usluge iz članka 28. ovoga Zakona suprotno izdanom rješenju o odobrenju, osim u slučaju iz članka 34. stavka 1. ovoga Zakona, ili suprotno izdanom privremenom rješenju (članak 33. stavci 1., 4. i 5.),
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. točke 1., 2., 3. i 13. ovoga članka, uz izrečenu novčanu kaznu oduzet će se i imovinska korist pribavljena prekršajem.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, turistički inspektor može naplatiti novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja, u iznosu od 1.000,00 kuna.

Članak 47.a

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba – nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, ako:

1. pruža usluge u seljačkom domaćinstvu suprotno odredbama članka 38. stavaka 2. do 6. ovoga Zakona (članak 38. stavci 2. do 6.),

2. pruža usluge u seljačkom domaćinstvu suprotno odredbama članka 28. stavka 5., članka 30. stavka 2., članka 31. i 34. ovoga Zakona (članak 38. stavak 8.),

3. pruža ugostiteljske usluge u seljačkom domaćinstvu suprotno izdanom rješenju o odobrenju iz članka 38.a stavka 1. ovoga Zakona, osim u slučaju iz članka 34. stavka 1. ovoga Zakona (članak 38.a stavak 1.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka uz izrečenu novčanu kaznu oduzet će se i imovinska korist pribavljena prekršajem.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, na mjestu izvršenja turistički inspektor može naplatiti novčanu kaznu od 1.000,00 kuna.

Članak 48.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja kampira izvan kampova iz skupine »Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj« i prostora određenih za kampiranje izvan kampova u skladu sa člankom 27. stavkom 2. i 3. ovoga Zakona (članak 27. stavak 4.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, turistički inspektor može naplatiti novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja, u iznosu od 1.000,00 kuna.

Članak 48.a

(Brisan.)

Članak 49.

Za prekršaje utvrđene člankom 44. i 45. ovoga Zakona počinjene u istom ugostiteljskom objektu drugi put u roku od dvije godine od pravomoćnosti prvog rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu, izreći će se ugostitelju i zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti u tom objektu u trajanju od tri mjeseca do godine dana.

Članak 50.

Za prekršaje utvrđene člankom 44. i 45. ovoga Zakona počinjene u istom objektu treći put u roku od dvije godine od pravomoćnosti drugog rješenja o prekršaju uz novčanu kaznu, izreći će se ugostitelju i zaštitna mjera zabrane obavljanja ugostiteljske djelatnosti u trajanju od šest mjeseci do godine dana.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

(1) Ugostitelji koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju ugostiteljsku djelatnost u objektima iz članka 9. stavka 1. točke 2. i 3. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 48/95., 20/97., 68/98., 45/99., 76/99., 92/01., 117/01., 4/02., 117/03. i 42/05.) dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama pravilnika iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu toga pravilnika.

(2) Ugostitelji koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju ugostiteljsku djelatnost u objektima iz članka 33. i 34. odnosno na način propisan člankom 15. stavkom 1. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 48/95., 20/97., 68/98., 45/99., 76/99., 92/01., 117/01., 4/02., 117/03. i 42/05.) dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama pravilnika iz članka 14. stavka 2. ovoga Zakona u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu toga pravilnika.

(3) Ugostitelju koji ne uskladi svoje poslovanje sukladno stavku 1. i 2. ovoga članka nadležni ured rješenjem će zabraniti obavljanje ugostiteljske djelatnosti i utvrditi prestanak važenja izdanog rješenja o obavljanju ugostiteljske djelatnosti.

Članak 52.

(1) Pravne i fizičke osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pružaju ugostiteljske usluge u objektu zatvorenog tipa sukladno članku 4. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 48/95., 20/97., 68/98., 45/99., 76/99., 92/01., 117/01., 4/02., 117/03. i 42/05.) nastavljaju s radom, ali su dužne u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona ishoditi rješenje o ispunjavanju minimalnih uvjeta za neku od vrsta ugostiteljskih objekata propisanih pravilnikom donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Pravnoj ili fizičkoj osobi koja ne ishodi rješenje iz stavka 1. ovoga članka nadležni ured rješenjem će zabraniti pružanje ugostiteljskih usluga i utvrditi prestanak važenja izdanog rješenja o pružanju ugostiteljskih usluga u objektu zatvorenog tipa.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pravne i fizičke osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pružaju ugostiteljske usluge u objektu zatvorenog tipa za djecu u sklopu organiziranog odmora djece nastavljaju s radom kao ugostiteljski objekti iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona.

(4) Do isteka roka iz stavka 1. ovoga članka na pružanje usluga u objektu iz stavka 1. ovoga Zakona, osim u objektima iz stavka 3. ovoga članka, primjenjivat će se odredbe Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 48/95., 20/97., 68/98., 45/99., 76/99., 92/01., 117/01., 4/02., 117/03. i 42/05.) i propisa donesenih za njegovo izvršenje.

(5) Do stupanja na snagu propisa iz članka 4. stavka 3. i 5. ovoga Zakona na objekte iz stavka 3. ovoga članka primjenjivat će se odredbe Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 48/95., 20/97., 68/98., 45/99., 76/99., 92/01., 117/01., 4/02., 117/03. i 42/05.) i propisa donesenih za njegovo izvršenje.

Članak 53.

(1) Ugostitelji koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju ugostiteljsku djelatnost u smještajnim objektima kampovima koji se kategoriziraju, iz skupine »Kampovi i druge vrste objekata za smještaj«, a do stupanja na snagu ovoga Zakona nisu ishodili rješenje o kategorizaciji sukladno Pravilniku o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji smještajnih objekata kampova iz skupine »Kampovi i druge vrste objekata za smještaj« (»Narodne novine«, br. 175/03. i 106/04.) dužni su ishoditi rješenje o kategorizaciji do 30. travnja 2015.

(2) Ugostitelju koji ne ishodi rješenje iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo, odnosno nadležni ured rješenjem će zabraniti obavljanje ugostiteljske djelatnosti i utvrditi prestanak važenja izdanog rješenja o kategorizaciji.

Članak 54.

Ugostiteljima koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju ugostiteljsku djelatnost u smještanim objektima iz skupine »Hoteli« koji se kategoriziraju, a do stupanja na snagu ovoga Zakona nisu ishodili rješenje o kategorizaciji sukladno Pravilniku o razvrstavanju, kategorizaciji, posebnim standardima i posebnoj kvaliteti smještajnih objekata iz skupine »Hoteli« (»Narodne novine«, br. 48/02., 108/02., 132/03. i 73/04.) Ministarstvo će rješenjem zabraniti obavljanje ugostiteljske djelatnosti i utvrditi prestanak važenja izdanog rješenja o kategorizaciji.

Članak 55.

(1) Fizičke osobe (građani) koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pružaju ugostiteljske usluge građana u domaćinstvu, nastavljaju pružati ugostiteljske usluge sukladno odredbama ovoga Zakona kojima je uređeno pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, s tim da su oni čiji smještajni kapaciteti prelaze ograničenja propisana člankom 28. stavkom 4. točkom 1. i 2. ovoga Zakona dužni uskladiti svoje poslovanje s odredbom članka 28. stavka 4. točke 1. i 2. ovoga Zakona u roku od pet godina od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Fizičke osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pružaju ugostiteljske usluge u seljačkom domaćinstvu dužne su uskladiti pružanje usluga s odredbama članka 38. stavka 2. ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Fizičkoj osobi koja ne uskladi svoje poslovanje sukladno stavku 1. i 2. ovoga članka nadležni ured rješenjem će zabraniti pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, odnosno seljačkom domaćinstvu i utvrditi prestanak važenja izdanog rješenja o odobrenju.

Članak 56.

Rok iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona u kojem je Ministarstvo dužno provesti ponovnu kategorizaciju ugostiteljskih objekata iz članka 22. stavka 1. ovoga Zakona i ponovno utvrđivanje posebnog standarda i oznake kvalitete za

ugostiteljske objekte iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona za ugostiteljske objekte kojima je do stupanja na snagu ovoga Zakona rješenjem utvrđena kategorija, odnosno posebni standard i oznaka kvalitete teče od dana konačnosti tih rješenja.

Članak 57.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Članak 58.

(1) Predstavničko tijelo dužno je donijeti propise na osnovi ovlaštenja iz ovoga Zakona u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka Zakona ostaju na snazi propisi koje su predstavnička tijela donijela na temelju ovlaštenja iz Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 48/95., 20/97., 68/98., 45/99., 76/99., 92/01., 117/01., 4/02., 117/03. i 42/05.) u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(3) Pojedinačna rješenja poglavarstva jedinice lokalne samouprave donesena na temelju članka 11. stavka 2. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 48/95., 20/97., 68/98., 45/99., 76/99., 92/01., 117/01., 4/02., 117/03. i 42/05.) koja su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona prestaju važiti od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 59.

Propise na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 60.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 58. i 59. ovoga Zakona, ostaju na snazi propisi koji su doneseni za izvršenje Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 48/95., 20/97., 68/98., 45/99., 76/99., 92/01., 117/01., 4/02., 117/03. i 42/05.).

Članak 61.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 48/95., 20/97., 68/98., 45/99., 76/99., 92/01., 117/01., 4/02., 117/03. i 42/05.) i odredbe članka 58. stavka 5. Zakona o Državnom inspektoratu (»Narodne novine«, br. 76/99., 93/03., 151/03., 160/04., 174/04., 33/05., 48/05., 129/05. i 140/05.) u dijelu koji se odnosi na provedbu inspekcijskog nadzora u području ugostiteljske djelatnosti, odnosno pružanje ugostiteljskih usluga.

Članak 62.

Ako drugačije nije uređeno međunarodnim ugovorom koji je na snazi u Republici Hrvatskoj, odredba članka 28. stavka 3. ovoga Zakona stupa na snagu danom stupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije.

Članak 63.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Jasna Omejec, predsjednica Suda, te suci Mato Arlović, Marko Babić, Snježana Bagić, Slavica Banić, Mario Jelušić, Ivan Matija, Antun Palarić, Aldo Radolović, Duška Šarin i Miroslav Šeparović, rješavajući o prijedlozima za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01. i 76/10.), na sjednici održanoj 22. studenoga 2011., donio je

RJEŠENJE

(„Narodne novine“, broj 145/11)

I. Ne prihvaća se prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu formalne suglasnosti s Ustavom Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine« broj 138/06., 152/08., 43/09. i 88/10.).

II. Ne prihvaćaju se prijedlozi za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 8. stavaka 1., 2. i 3., 28. stavaka 2. i 3., 32., 33. i 62. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti.

III. Ne prihvaća se prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine« broj 88/10.).

IV. Ovo rješenje objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

1. Hrvatski sabor je na sjednici od 8. prosinca 2006. donio Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti, koji je objavljen u »Narodnim novinama« broj 138 od 20. prosinca 2006., a stupio je na snagu 28. prosinca 2006. (u daljnjem tekstu: ZoUD/06).

ZoUD/06 u određenim dijelovima je izmijenjen i/ili dopunjen Zakonom o izmjenama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine« broj 43/09., u daljnjem tekstu: ZI ZoUD/09) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine« broj 88/10., u daljnjem tekstu: ZID ZoUD/10).

Zakonom o boravišnoj pristojbi (»Narodne novine« broj 152/08. /usp. izreku ovog rješenja/ i 59/09. – ispr.) propisano je da stupanjem na snagu tog Zakona prestaje važiti članak 38. stavak 5. ZoUD/06 u dijelu koji glasi: »s tim da se pri pružanju usluga smještaja mora vidno istaknuti odnosno navesti u računu iznos boravišne pristojbe«.

2. Prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu formalne suglasnosti s Ustavom ZoUD-a podnijela je UDRUGA KOMUNADA OD GOSPE iz Zagreba, koju zastupa odvjetnik Darko Marjanović iz Zagreba (U-I-3428/2010).

UDRUGA KOMUNADA OD GOSPE istim podneskom podnijela je i prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom određenih materijalnopравnih odredbi ZoUD/06 i ZoUD/09, i o tom dijelu prijedloga odlučivat će se u odvojenom ustavnosudskom postupku.

2.2. Prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom u izreci navedenih članaka ZoUD-a podnijeli su Miranda i Veselko Pivac iz Rovinja (U-I-963/2007), Gordana i Daniel Kovačević iz Republike Austrije (U-I-1956/2009),

Varga Mihaly iz Republike Mađarske, kojeg zastupa odvjetnik Stjepan Širić iz Osijeka (U-I-3361/2010) i Franjo Zubović iz Fažane (U-I-4382/2010).

3. Na temelju članka 25. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst, u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), Ustavni sud je od Hrvatskog sabora zatražio i zaprimio relevantnu dokumentaciju vezanu uz raspravljanje i donošenje ZoUD/06, ZoUD/09 i ZoUD/10.

4. Na temelju članka 25. Ustavnog zakona, Ustavni sud je od Ministarstva turizma Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zatražio i dobio očitovanje.

5. ZoUD pripada skupini zakona kojima Republika Hrvatska usklađuje nacionalno zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe, što je razvidno iz Izjave o usklađenosti ZoUD/06 s pravnom stečevinom Europske unije i pravnim aktima Vijeća Europe.

I.

6. UDRUGA KOMUNADA OD GOSPE osporava formalnu suglasnost ZoUD-a s Ustavom jer smatra da je ZoUD organski zakon za čije donošenje je potrebna većina glasova svih zastupnika Hrvatskog sabora.

Prijedlog nije osnovan.

7. Članak 82. stavak 1. Ustava glasi:

»82.

Ako Ustavom nije drugačije određeno, Hrvatski sabor donosi odluke većinom glasova ukoliko je na sjednici nazočna većina zastupnika.

(...)«

Tijekom ustavnosudskog postupka od Hrvatskog sabora zatražena je dostava zapisnika i fonograma 23. sjednice održane 15., 16., 17., 22., 23., 24., 29. i 30. studenoga i 1., 6., 7., 8., 13., 14. i 15. prosinca 2006.

Na temelju činjenica utvrđenih uvidom u fonogram 20. sjednice 5. saziva Hrvatskog sabora, Ustavni sud utvrđuje da je ZoUD/06 donesen većinom glasova zastupnika, propisanom člankom 82. stavkom 1. Ustava.

Iz zapisnika i fonograma slijedi da je Hrvatski sabor ZoUD/06 donio većinom glasova nazočnih zastupnika jer je osamdeset sedam (87) zastupnika glasovalo za njegovo donošenje, a pet (5) zastupnika bilo je suzdržano.

8. Ustavni sud nadalje je utvrdio da 5. saziv Hrvatskog sabora, koji je donio ZoUD/06, ima sto pedeset dva (152) zastupnika pa je za njegovo donošenje, za koje se traži većina glasova svih zastupnika, bilo potrebno sedamdeset sedam (77) glasova zastupnika.

9. Članak 83. stavak 2. Ustava glasi:

»83.

(...)

Zakone (organski zakoni) kojima se razrađuju Ustavom utvrđena ljudska prava i temeljne slobode, izborni sustav, ustrojstvo, djelokrug i način rada državnih tijela te ustrojstvo i djelokrug lokalne i područne (regionalne) samouprave Hrvatski sabor donosi većinom glasova svih zastupnika.

(...)«

Jesu li s aspekta članka 83. stavka 2. Ustava ispunjene pretpostavke za utvrđenje određenog zakona organskim, ispituje se – u slučaju sumnje – zasebno u svakom konkretnom slučaju, polazeći od mjerila utvrđenih praksom Ustavnog suda.

9.1. Svrhu ZoUD-a odredio je članak 1. propisujući da se ZoUD-om uređuju način i uvjeti pod kojima pravne i fizičke osobe mogu obavljati ugostiteljsku djelatnost. Pod ugostiteljskom djelatnošću, u smislu ZoUD-a, smatra se pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i usluživanje pića i napitaka i pružanje usluga smještaja. Ugostiteljska djelatnost je i pripremanje hrane za potrošnju na drugom mjestu s ili bez usluživanja (u prijevoznom sredstvu, na priredbama i sl.) i opskrba tom hranom (catering).

Polazeći od svrhe ZoUD-a, imajući pri tome u vidu cilj i sadržaj njegovih odredbi, nema ustavnopravnih razloga da se ZoUD utvrdi organskim zakonom.

Stoga, Ustavni sud utvrđuje da je ZoUD/06 donesen u skladu s člankom 82. stavkom 1. Ustava pa je, na temelju članka 43. Ustavnog zakona, riješeno kao u izreci.

II.

10. Zbog velikog broja članaka ZoUD-a, ustavnost kojih osporavaju različiti predlagatelji, u nastavku ovog obrazloženja se razlozi – zbog kojih je Ustavni sud riješio kao u izreci ovog rješenja – obrazlažu prema redosljedu brojčanih oznaka osporenih članaka ZoUD-a.

Članak 8. ZoUD/06

11. Suglasnost s Ustavom članka 8. stavaka 1., 2. i 3. ZoUD/06 osporavaju Miranda i Veselko Pivac iz Rovinja.

Članak 8. stavci 1., 2. i 3. ZoUD/06 (Glava II., pod nadnaslovom: »Ugostiteljski objekt i način poslovanja ugostitelja«) glase (u tekstu koji je člankom 1. ZoUD/09 izmijenjen na način da je u stavcima 3. i 4. riječ »poglavarstvo« zamijenjena s riječi »izvršno tijelo«):

»Članak 8.

(1) Ugostiteljski objekti iz skupine 'Hoteli' i kampovi iz skupine 'Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj' obvezno rade od 0.00 do 24.00 sata svaki dan, a ostali ugostiteljski objekti mogu raditi:

– iz skupina 'Restorani' i 'Barovi' od 6.00 do 24.00 sata,

– iz skupine 'Barovi' koji ispunjavaju uvjete za rad noću sukladno posebnim propisima, samo u zatvorenim prostorima, od 21.00 do 6.00 sati,

– iz skupine 'Restorani' i 'Barovi' koji se nalaze izvan naseljenih područja naselja od 0.00 do 24.00 sata,

– u zračnim lukama, željezničkim kolodvorima, autobusnim kolodvorima i sl. u radnom vremenu objekta u kojem se nalaze.

(2) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: predstavničko tijelo) može najduže za 2 sata odlukom produžiti propisano radno vrijeme ugostiteljskih objekata iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka.

(3) Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave može po službenoj dužnosti za pojedine ugostiteljske objekte rješenjem najduže za 2 sata odrediti raniji završetak radnog vremena od radnog vremena propisanog stavkom 1. podstavkom 2. i 3. ovoga članka, te radnog vremena propisanog odlukom predstavničkog tijela iz stavka 2. ovoga članka, u skladu s mjerilima koje propisuje predstavničko tijelo odlukom iz stavka 2. ovoga članka.

(...)

11.1. Predlagatelji smatraju »da je člankom 8. stavcima 1., 2. i 3. novog Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti država stavila u povoljniji položaj ugostitelje koji posluju u obliku barova jer im je omogućila da posluju do 02,00, a minimalno do 24,00 sata, iako ne ispunjavaju posebne uvjete za noćni rad nakon 22,00 sata prema propisima o buci.« Ukazuju na međusobnu neopravdanu nejednakost ugostitelja jer su, prema njihovom mišljenju, ugostiteljski objekti iz skupine »Barovi« u povoljnijem položaju. Predlagatelji se pozivaju na članak 6. Zakona o zaštiti od buke (»Narodne novine« broj 20/03.) i članke 5. i 8. Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i

borave (*»Narodne novine« broj 145/04.*), navodeći da *»uvjete za rad noću trebaju ispunjavati oni barovi koji žele, pored ostalog, raditi i od 02,00 do 06,00 sati.«* Dodatno pojašnjavajući razloge svog prijedloga, predlagatelji navode da trpe svakodnevnu buku iz određenog bara koji nema uvjete za noćni rad.

Predlagatelji smatraju da su članak 8. stavci 1., 2. i 3. ZoUD/06 u nesuglasnosti s člankom 49. stavkom 2. Ustava, koji glasi:

»49.

(...)

Država osigurava svim poduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu. Zabranjena je zlouporaba monopolskog položaja određenog zakonom.

(...)*«*

Prijedlog nije osnovan.

11.2. Ministarstvo je u očitovanju klasa: 012-0/10-01/4, urbroj: 529-04-10-02 od 2. studenoga 2010. navelo:

»S obzirom da nadležno tijelo za izdavanje rješenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti isto ne može izdati bez da ugostitelj prethodno ne ishodi rješenje tijela uprave nadležnog za poslove sanitarne inspekcije o provedenim mjerama zaštite od buke u ugostiteljskom objektu sukladno Zakonu o zaštiti od buke (NN 30/09) i propisima donesenim na temelju tog Zakona, smatramo da se primjenom tih propisa osigurava jednak pravni položaj poduzetnika na tržištu, a da osporavane odredbe članka 8. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti isto ne dovode u pitanje... Naime, osporavane odredbe Zakona ne omogućavaju ugostiteljima da bez ispunjavanja uvjeta zaštite od buke posluju u radnom vremenu za koje ne ispunjavaju te uvjete, jer o rješenju koje izdaje nadležno tijelo sanitarne inspekcije za pojedini ugostiteljski objekt ovisi u kojem će radnom vremenu konkretno moći legalno poslovati ugostiteljski objekt. O istom vode računa nadležni uredi pri izdavanju rješenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti, a kroz inspekcijske nadzore turistički inspektori kontroliraju poštivanje propisanog radnog vremena te sanitarni inspektori poštivanje mjera za zaštitu od buke, svaki u dijelu iz svoje nadležnosti.

11.3. Uvažavajući razloge predlagatelja, koji u osnovi ukazuju na moguće prekoračenje razine dozvoljene buke u određenom ugostiteljskom objektu, Ustavni sud utvrđuje da, promatrano s tog aspekta, osporene zakonske odredbe ne dovode ugostiteljske objekte skupine *»Barovi«* u ustavnopravno neprihvatljiv nejednak položaj u odnosu na druge ugostiteljske objekte. Riječ je o konkretnoj primjeni osporenih zakonskih odredbi, koja bi u praksi morala

biti u skladu s mjerodavnim odredbama Zakona o zaštiti od buke («Narodne novine» broj 30/09.). U suprotnom, sanitarni inspektori su u obavljanju inspekcijskog nadzora ovlašteni poduzeti brojne mjere zbog neispunjenja propisanih uvjeta za zaštitu od buke ili prekoračenja dopuštene razine buke (usp. članak 18. Zakona o zaštiti od buke).

Imajući u vidu okolnosti slučaja, Ustavni sud upućuje predlagatelje na redovan put pravne zaštite kroz njegovo rješavanje pred nadležnim tijelima, odnosno sudovima koji su nadležni pružati zaštitu protiv buke u svakom pojedinom slučaju. To stajalište zauzima i Europski sud za ljudska prava, koji je u predmetu Oluić protiv Hrvatske (presuda, 20. svibnja 2010., zahtjev br. 61260/08) kroz ispitivanje utjecaja razine okolišne buke na pojedinca i poštivanje međunarodnih standarda utvrdio povredu članka 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda («Narodne novine» – Međunarodni ugovori broj 18/97., 6/99., 8/99., 14/02. i 1/06., u daljnjem tekstu: Konvencija), ističući sljedeće:

»44. Članak 8. Konvencije štiti pravo pojedinca na poštivanje njegovog privatnog i obiteljskog života, njegovog doma... Dom će obično biti mjesto, fizički definiran prostor, gdje se razvija privatni i obiteljski život. Pojedinac ima pravo na poštivanje svoga doma, što znači ne samo pravo na konkretni fizički prostor, nego i na tiho uživanje toga prostora. Povrede prava na poštivanje doma nisu ograničene na konkretne fizičke povrede, kao što je neovlašteni ulazak u dom neke osobe, nego uključuju i one koje nisu konkretne ili fizičke, kao što je buka, imisije, mirisi ili drugi oblici miješanja. Ozbiljna povreda može dovesti do povrede prava neke osobe na poštivanje njenog doma ako je sprečava u uživanju u udobnosti njenog doma (vidi predmet Hatton i ostali protiv Ujedinjenog kraljevstva /GC/, br. 36022/97, & 96, ECHR 2003-VIII).«

Konačno, i Ustavni sud je nadležan postupati u povodu ustavne tužbe, u kojoj bi bio iznesen navedeni problem, pod uvjetom da su prethodno iscrpljena sva sredstva pravne zaštite.

Na temelju navedenog, Ustavni sud utvrđuje da su članak 8. stavci 1., 2. i 3. ZoUD/06 u suglasnosti s člankom 49. stavkom 2. Ustava.

Članci 28. i 62. ZoUD/06

12. Suglasnost s Ustavom članka 28. stavaka 2. i 3. i članka 62. ZoUD/06 osporavaju Gordana i Danijel Kovačević iz Republike Austrije.

Članak 28. stavci 1., 2. i 3. ZoUD/06 (pod podnaslovom »Ugostiteljske usluge u domaćinstvu«) glase:

»Članak 28.

(1) Ugostiteljske usluge u domaćinstvu može pružati fizička osoba koja nije obrtnik ili trgovac pojedinac (u daljnjem tekstu: iznajmljivač).

(2) U smislu ovoga Zakona iznajmljivačem se smatra državljanin Republike Hrvatske.

(3) Iznajmljivačima u smislu ovoga Zakona smatraju se i državljani država članica Europske unije i Europskoga ekonomskog prostora.

(...)«

Članak 62. ZoUD/06 glasi:

»62.

Ako drugačije nije uređeno međunarodnim ugovorom koji je na snazi u Republici Hrvatskoj, odredba članka 28. stavka 3. ovoga Zakona stupa na snagu danom stupanja Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije.»

12.1. Predlagatelji iznose okolnosti vlastitog slučaja, navodeći da im kao državljanima Republike Austrije nije dozvoljeno pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, odnosno pružanje smještaja u apartmanima njihove obiteljske kuće u Klenovici. Napominju da su austrijski državljani od 2003. i pozivaju se na Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (»Narodne novine« broj 146/08., stupio na snagu 1. veljače 2009.), prema kojem državljani iz država članica Europske unije stječu pravo vlasništva nekretnina pod pretpostavkama koje vrijede za stjecanje prava vlasništva za državljane Republike Hrvatske. Ističu da su uložili financijska sredstva nadajući se da će nastaviti pružati ugostiteljske usluge u domaćinstvu, a koje su ranije pružali i njihovi roditelji u istom objektu. Smatraju da su zbog toga diskriminirani u odnosu na vlasnike nekretnina u Republici Hrvatskoj koji imaju hrvatsko državljanstvo – a koji mogu pružati navedene ugostiteljske usluge u domaćinstvu – čime im je, kao strancima, povrijeđeno pravo poduzetništva jer uslijed nemogućnosti iznajmljivanja apartmana trpe materijalnu štetu. Iz sadržaja prijedloga može se zaključiti da se predlagatelji osjećaju diskriminiranim i u odnosu na ostvarivanje svojih vlasničkih prava na obiteljskoj nekretnini.

Predlagatelji smatraju da su članak 28. stavci 2. i 3. ZoUD/06 i članak 62. ZoUD/06 u nesuglasnosti s člancima 3. (u dijelu koji se odnosi na slobodu, jednakost i poštivanje prava čovjeka), 5. stavkom 1., 14. stavkom 2., 26. i 49. stavcima 1. i 4. Ustava, te člankom 14. Konvencije i člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, koji glase:

»Članak 3.

Sloboda, jednakost,... poštivanje prava čovjeka,... vladavina prava... najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.»

»Članak 5.

U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti suglasni s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom

(...)«

»Članak 14.

(...)

Svi su pred zakonom jednaki.»

»Članak 26.

Svi su državljani Republike Hrvatske i stranci jednaki pred sudovima i drugim državnim i inim tijelima koja imaju javne ovlasti.»

»Članak 49.

Poduzetnička i tržišna sloboda temelj su gospodarskog ustroja Republike Hrvatske.

(...)

Prava stečena ulaganjem kapitala ne mogu se umanjiti zakonom niti drugim pravnim aktom.

(...)«

»Članak 14.

ZABRANA DISKRIMINACIJE

Uživanje prava i sloboda koje su priznate u ovoj Konvenciji osigurat će se bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi...«

»Članak 1.

ZAŠTITA VLASNIŠTVA

Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnog prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u

skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.«

Prijedlog nije osnovan.

12.2. Ustavni sud utvrđuje da su članak 28. stavak 3. ZoUD/06 i članak 62. ZoUD/06 doneseni u postupku usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije, u cilju omogućavanja državljanima država članica Europske unije i europskog ekonomskog prostora, a koji su vlasnici nekretnina u Republici Hrvatskoj, da pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu pod jednakim zakonskim uvjetima kao hrvatski državljani.

Ministarstvo je u očitovanju navelo:

»(...) Zbog navedenog je donošenje novog Zakona o ugostiteljstvu bilo predviđeno Planom usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2006. godinu, a sukladno prihvaćenom Planu provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju za 2006. godinu, odnosno Nacionalnim programom Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2006. godinu. (...)

Neusklađenost tada važećeg Zakona odnosila se na preostale zapreke glede slobode pružanja prekograničnih usluga i to u dijelu koji se tiče pružanja usluga građana u domaćinstvu, jer je taj Zakon propisivao da te usluge mogu pružati isključivo hrvatski državljani. Tako se uvrštavanjem osporavanih odredbi u Zakon postiglo usklađenje Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti s pravnom stečevinom Europske unije tj. s načelima Europske unije o slobodi pružanja usluga i nediskriminacije.«

Diskriminacija znači različito postupanje prema osobama u istim ili relevantno sličnim situacijama bez objektivnog i razumnog opravdanja, što znači da ono ne teži legitimnom cilju ili ne postoji razumna razmjernost između upotrijebljene mjere i cilja koji se njome nastoji postići. Međutim, u konkretnom slučaju već i po naravi stvari nije riječ o diskriminaciji navedenih stranaca u odnosu na hrvatske državljane jer je legitiman cilj članka 28. stavka 3. ZoUD/06 i 62. ZoUD/06 sprječavanje takve diskriminacije (usp. točku 5. obrazloženja ovog rješenja) kroz zakonsko omogućavanje stranim državljanima da pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu iznajmljivanjem svojih nekretnina u Republici Hrvatskoj.

Ustavni sud primjećuje da članak 28. stavak 3. ZoUD/06 nije bio sadržan u ranije važećem Zakonu o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine« broj 48/95., 20/97., 68/98., 45/99., 76/99., 92/01., 117/01., 4/02., 117/03. i 42/05.), što je osnovni razlog za njegovo implementiranje u ZoUD/06.

12.3. U odnosu na stupanje na snagu članka 28. stavka 3. ZoUD-a/06, Ustavni sud napominje da je članak 62. ZoUD/06 u skladu sa stajalištem Ustavnog suda iznesenim u Izvješću broj: U-X-80/2005 od 1. lipnja 2006. (»Narodne novine« broj 64/06.):

»Ustavni sud napominje da zakonodavac, sukladno Ustavu, može propisati stupanje na snagu zakona na sljedeće načine:

(...)

– nastupom određenog događaja (primjerice, danom prijema Republike Hrvatske u članstvo u Europskoj uniji).«

Na temelju navedenog, Ustavni sud utvrđuje da su članak 28. stavci 2. i 3. ZoUD/06 i članak 62. ZoUD/06 u suglasnosti s člancima 3., 5. stavkom 1., 14. stavkom 2., 26. i 49. stavcima 1. i 4. Ustava te člankom 14. Konvencije i člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

Članci 32. i 33. ZoUD/06

13. Suglasnost s Ustavom članaka 32. i 33. ZoUD/06 osporava Mihaly Varga iz Republike Mađarske.

Članci 32. i 33. ZoUD/06 (pod podnaslovom »Ugostiteljske usluge u domaćinstvu«) glase:

»Članak 32.

Boravak više od 15 osoba koje nisu članovi uže obitelji sukladno posebnom propisu kojim se propisuje obveza plaćanja boravišne pristojbe, u stanovima, apartmanima i kućama za odmor, u turističkim mjestima kojima je posebnim propisom razdobljem glavne sezone obuhvaćeno razdoblje od 15. lipnja do 15. rujna, u tom razdoblju smatra se pružanjem ugostiteljskih usluga građana u domaćinstvu.«

»Članak 33.

(1) Za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu iznajmljivač je dužan ishoditi rješenje nadležnog ureda o odobrenju za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu (u daljnjem tekstu: rješenje o odobrenju).

(2) Rješenje o odobrenju izdat će se na zahtjev iznajmljivača uz sljedeće uvjete:

1. da je vlasnik objekta (soba, apartman ili kuća za odmor i sl.) ili vlasnik zemljišta za kamp,

2. da je poslovno sposoban,

3. da ispunjava zdravstvene uvjete propisane pravilnikom iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona,

4. da objekt u kojem će se pružati usluge ispunjava minimalne uvjete i uvjete za kategoriju sukladno ovom Zakonu,

5. da mu nije pravomoćnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane pružanja usluga u domaćinstvu, dok ta mjera traje

6. da građevina – objekt u kojem će se pružati ugostiteljske usluge u domaćinstvu ispunjava uvjete sukladno posebnom propisu bez kojih, prema tom propisu, nadležni ured ne može izdati rješenje o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti.

(3) Dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 2. točke 2. i 5. ovoga članka pribavlja nadležni ured po službenoj dužnosti.

(4) Nadležni ured dužan je riješiti o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka u roku od 30 dana od dana uredno podnesenog zahtjeva.

(5) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka može se izdati samo jednom bračnom drugu, odnosno samo jednom od članova obitelji koji žive u zajedničkom domaćinstvu.«

13.1. Predlagatelj navodi da je vlasnik holdinga koji u Republici Mađarskoj zapošljava cca 3.000,00 osoba te »da se osporenim odredbama Zakona osobama koji su vlasnici određenih nekretnina imperativno nameću u odnosnom vremenskom periodu ograničenja njihova prava vlasništva u smislu da se vlasnicima izravno i neposredno onemogućava faktično raspolaganje nekretninom kao jednim od sadržaja prava vlasništva u smislu da vlasnik svoju braću, sestre, tazbinu i sl., ne bi smio puštati u svoju kuću, ako bi istih bilo više od 15 (a uz njih se računaju i njihovi supružnici pa i maloljetna djeca...), a isto tako... ne bi mogao dopustiti niti noćenje svojim poslovnim partnerima koji bi u tom vremenskom periodu obavljali pregovore sa podnositeljem i kojom prilikom bi dolazili u objekte čiji je ovaj vlasnik...«. Smatra da je vlasnicima nekretnina povrijeđeno jamstvo slobode izbora zvanja jer im se nameće dužnost obavljanja ugostiteljske djelatnosti, iako to nije namjera vlasnika određene nekretnine kad ugošćuje svoju rodbinu, koja je i boravišno prijavljena. Ističe da se vlasnicima nekretnine time nameće dodatni porezni teret za ugostiteljske usluge, koje vlasnici faktično ne pružaju.

Predlagatelj je na temelju članka 45. Ustavnog zakona predložio donošenje rješenja o privremenoj obustavi izvršenja pojedinačnog akta ili radnje koji se poduzimaju na osnovi članaka 32. i 33. ZoUD/06.

Članke 32. i 33. ZoUD/06 predlagatelj smatra nesuglasnim s člancima 3. (u dijelu koji se odnosi na nepovredivost vlasništva), 5. (iz sadržaja prijedloga slijedi članak 5. stavak 1.), 16., 48. stavkom 1., 50. stavkom 1., 54. stavkom 2. i člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, koji glase:

»Članak 3.

... nepovredivost vlasništva... najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.«

»Članak 16.

Slobode i prava mogu se ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje.

Svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju.«

»Članak 48.

Jamči se pravo vlasništva.

(...)«

»Članak 50.

Zakonom je moguće u interesu Republike Hrvatske ograničiti... vlasništvo, uz naknadu tržišne vrijednosti

(...)«

»Članak 54.

Svatko slobodno bira poziv i zaposlenje i svakomu je pod jednakim uvjetima dostupno svako radno mjesto i dužnost.

(...)«

Prijedlog nije osnovan.

13.2. U očitovanju Ministarstvo navodi:

»... uočene su, posebice od strane gospodarskih inspektora na terenu, brojne situacije korištenja stanova, apartmana i kuća za odmor od strane »prijatelja« njihovih vlasnika. Kako bi se spriječile takve situacije koje najčešće znače nelegalno pružanje ugostiteljski usluga, zakonskom odredbom se nastojalo prevenirati tu pojavu. Naime, siva ekonomija u turizmu oštećuje proračune i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, državni proračun, prihode sustava turističkih zajednica, porezne obveznike koji uredno

podmiruju svoje obveze, te dovodi do neravnopravnosti na tržištu stvaranjem nelojalne konkurencije legalnim pružateljima usluga.

(...) Ocjenjujemo da je zakonodavac propisivanjem ograničenja na 15 takvih osoba vodio računa da taj broj bude dostatan da zadovolji realne potrebe vlasnika nekretnina za ugošćavanjem prijatelja i daljnjih srodnika u propisanom razdoblju, a tek da ugošćavanje većeg broja istih u svakom slučaju ukazuje na pružanje ugostiteljskih usluga, odnosno predstavlja sivu ekonomiju. Također smatramo da se ugošćivanje poslovnih partnera, posebice ako se radi o davanju na uporabu apartmana ili kuće za odmor bez nazočnosti vlasnika, treba smatrati obavljanjem ugostiteljske djelatnosti.

Smatramo da je odredba članka 32. Zakona... postavljena široko i da ne uvjetuje bavljenje određenim zanimanjem odnosno pružanjem ugostiteljskih usluga. Naime, i ukoliko bi se vlasnik nekretnine želio baviti pružanjem ugostiteljskih usluga ili ugošćivanjem više od 15 osoba u smislu članka 32. Zakona... isto bi mogao obavljati i kao iznajmljivač, kao svojevrsnu dodatnu djelatnost u domaćinstvu, a ne kao ugostitelj profesionalac (obrtnik, trgovačko društvo, trgovac pojedinac, zadruga).«

13.3. Ustavni sud je predlagateljeve razloge razmotrio s aspekta poštovanja zahtjeva koji proizlaze iz načela razmjernosti i prava države da primijeni zakone koje smatra potrebnim da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa jer ih ocjenjuje ustavnopravno relevantnim za konkretan predmet.

Prema stajalištu Ustavnog suda, ograničenje broja osoba na koje se odnosi članak 32. ZoUD/06 (uz kumulativni uvjet da je riječ o turističkom mjestu u kojem je posebnim propisom razdobljem glavne sezone obuhvaćeno razdoblje od 15. lipnja do 15. rujna) polazi od činjenice da turistička djelatnost ima posebnu važnost za Republiku Hrvatsku (usp. Zakon o turističkoj djelatnosti /"Narodne novine« broj 8/96. i 76/98./). Osporeno zakonsko ograničenje predstavlja ograničavanje korištenja nekretnina, no ono je ustavnopravno dopušteno, ima legitiman cilj i razmjerno je svrsi koja se namjerava postići (uz ostalo, to je podizanje kvalitete pruženih turističkih usluga kroz naplatu doprinosa, čime se ujedno podiže cijena nekretnina u tim turističkim mjestima).

Posebni propis iz članka 32. ZoUD/06 jest Zakon o boravišnoj pristojbi (usp. točka 1. ovog obrazloženja). Članak 8. tog Zakona glasi:

»Članak 8.

Članovima uže obitelji u smislu ovoga Zakona smatraju se: bračni drug, srodnici u ravnoj lozi i njihovi bračni drugovi, braća i sestre te njihova djeca i bračni drugovi, braća i sestre roditelja te njihova djeca i bračni drugovi,

posvojitelj i posvojče te njihova djeca i bračni drugovi, pastorčad, maćeha i očuh.«

Iz Zakonom o boravišnoj pristojbi propisanog vrlo širokog kruga članova uže obitelji razvidno je da predlagatelj pogrešno tumači članak 32. ZoUD/06 jer osobe koje predlagatelj spominje u prijedlogu ulaze u taj krug članova obitelji. Izvan tog kruga ostaju sve druge osobe, a ograničavanjem njihova broja na 15 osoba zakonodavac je na temelju i u skladu s člankom 2. stavkom 2. alinejom 1. Ustava uredio uvjete boravka više od 15 osoba koje nisu članovi uže obitelji.

Prema ocjeni Ustavnog suda, propisani uvjeti boravka tih osoba uređeni su na razuman i objektivan način, primjeren realnim potrebama vlasnika nekretnina za ugošćavanje prijatelja i daljnjih srodnika u određenom vremenskom razdoblju i u skladu s legitimnim ciljem članka 32. ZoUD/06, usmjerenim na sprječavanje eventualne zlouporabe i izbjegavanja plaćanja poreza, koji u konačnici oštećuju proračune i prihode u Republici Hrvatskoj u vrlo visokim iznosima.

Neovisno od navedenog, propisivanje broja osoba na koje se odnosi članak 32. ZoUD/06 je i pitanje svrsishodnosti procjene zakonodavca kod uređenja određenog područja. On u tom pitanju ima širu slobodu prosudbe jer je riječ o mjerama za provedbu ekonomske, financijske i socijalne politike. Pri tome članak 32. ZoUD-a (koji osporenim uređenjem prema ocjeni Ustavnog suda uravnotežuje javni interes s pravom pojedinca) te granice nije prekoračio.

13.4. U odnosu na predlagateljevo osporavanje članka 33. ZoUD/06, Ustavni sud primjećuje da ta zakonska odredba nije funkcionalno povezana s člankom 32. ZoUD/06 na način kako ih predlagatelj mehanički povezuje (ne obrazlažuć pri tome svoje razloge osporavanja) jer je njome propisana načelna obveza ishoda rješenja za pružanje ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, odnosno uvjeti koje svaki iznajmljivač mora ispuniti.

Na temelju navedenog, Ustavni sud utvrđuje da su članci 32. i 33. ZoUD/06 u suglasnosti s člancima 3., 5. stavkom 1., 16., 48. stavkom 1. i 50. stavkom 1. Ustava te člankom 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju. Članak 54. stavak 1. Ustava Ustavni sud ne smatra mjerodavnim u odnosu na konkretne prigovore predlagatelja.

Ustavni sud nije razmatrao prijedlog podnesen na temelju članka 45. Ustava jer je donio rješenje o neprihvatanju prijedloga.

Članak 10. ZID-a ZoUD/10

14. Suglasnost s Ustavom članka 10. ZID-a ZoUD/10 osporava Franjo Zubović iz Fažane.

Članak 10. ZID-a ZoUD/10 glasi:

»Članak 10.

Članak 41. mijenja se i glasi:

(1) Turistički inspektor usmenim će rješenjem, koje će izreći odmah ugostitelju, zabraniti pružanje ugostiteljskih usluga ugostitelju koji se ne pridržava propisanog radnog vremena u trajanju od 30 dana od dana izricanja usmenog rješenja.

(2) Kada ugostitelj iz stavka 1. ovoga članka nije nazočan inspekcijskom nadzoru turistički inspektor će usmeno rješenje o zabrani daljnjeg obavljanja ugostiteljske djelatnosti izreći njegovom zaposleniku i bez prethodnog izjašnjavaanja ugostitelja.

(3) Usmeno rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se pečaćenjem prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad kojom se obavlja ugostiteljska djelatnost najkasnije u roku od 24 sata od izricanja usmenog rješenja, do kada je ugostitelj ili zatečeni sudionik dužan osigurati iznošenje pokvarljivih namirnica, te poduzeti i osigurati sve sigurnosne i druge mjere kako ne bi došlo do bilo kakve štete. U slučaju da ugostitelj ili zatečeni sudionik propusti poduzeti navedene mjere, odgovoran je za nastanak bilo kakve štete.

(4) Iznimno, usmeno rješenje iz stavka 1. ovoga članka neće se izvršiti, odnosno zapečaćene prostorije, postrojenja, uređaji i druga oprema za rad će se otpečatiti i prije isteka roka od 30 dana, ukoliko ugostitelj nadležnom inspektoru dostavi dokaz o izvršenoj uplati novčanog iznosa od 30.000,00 kuna u korist državnog proračuna.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka, turistički inspektor obustavit će upravni postupak, a izvršene radnje poništiti.

(6) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka inspektor je dužan u pisanom obliku otpremiti stranki u roku od osam dana od dana izricanja zabrane usmenim rješenjem, osim u slučaju iz stavka 5. ovoga članka. Žalba se može izjaviti samo na pisani otpравak rješenja.

(7) Žalba protiv rješenja ne zadržava izvršenje rješenja.'«

14.1. Iz sadržaja prijedloga Franje Zubovića može se zaključiti da predlagatelj spornim smatra ovlasti turističkog inspektora u izricanju zabrane pružanja ugostiteljske djelatnosti, a njegovo usmeno i pisano rješenje izjednačuje s izricanjem kazne ugostitelju za određeno kazneno djelo. Prema mišljenju predlagatelja, postoji i nesuglasnost s člancima 28. (presumpcija nedužnosti) i 30. Ustava jer gubitak prava na obavljanje ugostiteljskih poslova nastaje kao

posljedica »usmenog rješenja« turističkog inspektora. Pri tome predlagatelj ističe da se osporenim zakonskim uređenjem faktično omogućava kažnjavanje vlasnika nekretnine ili uređaja, a ne ugostitelja koji pruža usluge u tuđem prostoru i s tuđom opremom te da je ugostitelj onemogućen u podnošenju žalbe na usmeno rješenje turističkog inspektora.

Predlagatelj smatra da je članak 2. ZID-a ZoUD/10 u nesuglasnosti s člancima 18., 28., 29. stavcima 2. i 5., 30., 48. stavkom 1. i 50. stavkom 2. Ustava te s člankom 6. stavkom 3. Konvencije (prava optuženika u kaznenom postupku), koji glase:

»18.

Jamči se pravo na žalbu protiv pojedinačnih pravnih akata donesenih u postupku prvog stupnja pred sudom ili drugim ovlaštenim tijelom.

Pravo na žalbu može biti iznimno isključeno u slučajevima određenima zakonom ako je osigurana druga pravna zaštita.«

»28.

Svatko je nedužan i nitko ga ne može smatrati krivim za kazneno djelo dok mu se pravomoćnom sudskom presudom ne utvrdi krivnja.«

»29.

(...)

U slučaju sumnje ili optužbe zbog kažnjivog djela osumnjičenik, okrivljenik ili optuženik ima pravo: (...)

(...)

Kazneni postupak može se pokrenuti samo pred sudom na zahtjev ovlaštenog tužitelja.«

»30.

Kaznena osuda za teška i osobito nečasna kaznena djela može, u skladu sa zakonom, imati za posljedicu gubitak stečenih ili zabranu stjecanja na određeno vrijeme nekih prava na obavljanje određenih poslova, ako to zahtijeva zaštita pravnog poretka.«

»50.

(...)

Poduzetnička se sloboda i vlasnička prava mogu iznimno ograničiti zakonom radi zaštite interesa i sigurnosti Republike Hrvatske, prirode, ljudskog okoliša i zdravlja ljudi.«

Prijedlog nije osnovan.

14.2. U Konačnom prijedlogu ZID-a ZoUD/10 (P.Z. br. 557), Vlada Republike Hrvatske navodi:

»Uz članke 9. i 10.

Izmjene članaka 40. i 41. Zakona, posebno u dijelu koji se tiče pečaćenja objekata i mogućnosti propisivanja da se isto neće izvršiti, odnosno da se zapečaćene prostorije, postrojenja, uređaji i druga oprema za rad mogu otpečatiti i prije isteka roka od 30 dana, ukoliko se nadležnom inspektoru dostavi dokaz o otklanjanju utvrđenih nedostataka i dokaz o izvršenoj uplati novčanog iznosa od 30.000,00 kuna, odnosno za objekte u kojima se pružaju usluge smještaja dokaz o uplati 2.000,00 kuna za svaki objekt odnosno smještajnu jedinicu u objektu, a najviše do 100.000,00 kuna ukupno, u korist državnog proračuna. Navedeno se propisuje zbog bolje učinkovitosti inspekcijskih nadzora, te smanjenja sive ekonomije u obavljanju ugostiteljske djelatnosti, odnosno pružanja ugostiteljskih usluga.«

14.3. Ustavni sud utvrđuje da predlagatelj pogrešno tumači narav, svrhu i posljedice članka 2. ZID-a ZoUD/10. ZoUD-om su propisani prekršaji i prekršajne (novčane) kazne, a ne kaznena djela, te su dane ovlasti gospodarskim inspektorima u skladu s Prekršajnim zakonom (»Narodne novine« broj 107/07.) i Zakonom o državnom inspektoratu (»Narodne novine« broj 116/08., 123/08. i 49/11.). U odnosu na ustavnopravnu narav, svrhu i posljedice propisivanja prekršaja i prekršajnih sankcija predlagatelj se upućuje na rješenje Ustavnog suda broj: U-I-4433/2007 i dr. od 19. lipnja 2009. (»Narodne novine« broj 77/09., www.usud.hr).

Predlagatelj spornim smatra okolnost da ugostitelj nema mogućnost izjavljivanja žalbe na usmeno rješenje turističkog inspektora. Polazeći od načela razmjernosti, imajući u vidu načela učinkovitosti i ekonomičnosti vođenja postupka nadzora iz članka 10. ZID-a ZoUD/10, Ustavni sud utvrđuje da je izostanak mogućnosti izjavljivanja žalbe, u konkretnom slučaju, u suglasnosti s člankom 18. Ustava jer je osigurana sudska zaštita.

Pravomoćnost je temelj pravne sigurnosti koja slijedi iz načela vladavine prava kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske. Međutim, Zakon o općem upravnom postupku (»Narodne novine« broj 47/09., kao i raniji Zakon o općem upravnom postupku) sadrži institut rješenja protiv kojega se ne može izjaviti žalba te mogućnost da žalba protiv rješenja ne zadržava njegovo izvršenje. Polazeći od legitimnog cilja članka 10. ZID-a ZoUD/10, s

ustavnopravnog aspekta relevantno je omogućavanje izjavljivanja žalbe na pisani opravak usmenog rješenja turističkog inspektora.

14.4. Ustavni sud, stoga, utvrđuje da je članak 10. ZID-a ZoUD/10 u suglasnosti s člancima 18. (kroz osiguranje sudske zaštite) i 50. stavkom 2. Ustava. Članci 28., 29. stavci 2. i 5., 30. i 48. stavak 1. Ustava te članak 6. stavak 3. Konvencije nisu mjerodavni u odnosu na konkretne prigovore predlagatelja.

15. Na temelju članka 43. stavka 1. Ustavnog zakona, riješeno je kao u točkama II. i III. izreke ovog rješenja.

16. Odluka o objavi rješenja (točka IV. izreke) temelji se na članku 29. stavku 1. Ustavnog zakona.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UGOSTITELJSKOJ DJELATNOSTI

(„Narodne novine“, broj 88/10 od 14. 07. 2010.)

Članak 20.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti.

Članak 21.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UGOSTITELJSKOJ DJELATNOSTI

(„Narodne novine“, broj 50/12 od 02.05.2012.)

Članak 8.

(1) Fizičke osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu, a nisu uskladile svoje poslovanje sukladno odredbi članka 55. stavka 1. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti («Narodne novine», br. 138/06., 152/08., 43/09. i 88/10.) i nije im izdano rješenje prema članku 55. stavku 3. toga Zakona, mogu nastaviti pružati ugostiteljske usluge sukladno odredbama Zakona.

(2) Fizičkim osobama koje su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladile svoje poslovanje sukladno odredbi članka 55. stavka 1. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti («Narodne novine», br. 138/06., 152/08., 43/09. i 88/10.) nadležni će ured na njihov zahtjev, izdati rješenje za veći smještajni kapacitet, ali najviše do maksimalnog smještajnog kapaciteta propisanog odredbama ovoga Zakona, bez ponovnog utvrđivanja uvjeta iz članka 33. Zakona. Uz zahtjev se obvezno prilaže izjava da nije došlo do bitnih promjena vezanih za objekt i opremu objekta u kojem se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu.

Članak 9.

Na postupke započete do stupanja na snagu ovoga Zakona primijenit će se odredbe članka 1., 3. i 8. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UGOSTITELJSKOJ DJELATNOSTI

("Narodne novine", broj 80/13 od 80.06.2013.)

Članak 22.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Članak 23.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O UGOSTITELJSKOJ DJELATNOSTI

(„Narodne novine“, broj 30/14 od 05.03.2014.)

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

UREDBA O IZMJENI ZAKONA O UGOSTITELJSKOJ DJELATNOSTI

(„Narodne novine“, broj 89/14 od 24.07.2014.)

Članak 2.

Postupci započeti prema odredbama članka 40. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (»Narodne novine«, br. 138/2006, 152/2008, 43/2009, 88/2010, 50/2012, 80/2013 i 30/2014) do dana stupanja na snagu ove Uredbe, dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.